

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 166. szám
1940. július 26., péntek

Felélő-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Utban Salzburg felé

Átutaztak Aradon a román kormányférfiak

**Az aradi hatósági vezetők Kürtösig kísérték el az államférfiakat.
A bucaresti-i német nagykövet is a különvonaton tartózkodott.
Rómába repült a bucaresti-i olasz nagykövet**

Bucuresti. Hivatalosan jelentik: GIGURTU Ion miniszterelnök és MANOILESCU Mihai külügyminiszter szerda este Salzburgba utaztak, hogy a német birodalmi kormány meghívásának

eleget tegyenek. Onnan a két román államférfi Rómába utazik, az olasz császári és királyi kormány meghívására.

A román kormányférfiak bucsuztatása

Bucuresti. A román kormányférfiak különvonata a szerdáról csütörtökre hajló éjszaka fél egy órakor hagyta el a pályaudvart. A vonaton utaztak: I. GIGURTU mérnök, a minisztertanács elnöke, M. MANOILESCU külügyminiszter, W. FABRICIUS, Németország bucaresti-i meghatalmazott minisztere, T. DINOPOL, a kormányelnök kabinetfőnöke, COLONI, a külügyminiszter kabinetjének igazgatója, N. CONSTANTINIDI követ-ségi tanácsos és Oscar Walter CISEK sajtótanácsos.

GIGURTU kormányelnököt MIHAIL tábornok, helyettes kormányelnök, Stan GHITESCU, munkaügyi miniszter, Gh. LEON nemzetgazdasági miniszter, David POPESCU tábornok, belügyminiszter, I. V. GRUIA igazságügyminiszter, dr. GOMOIU közegészségügyi miniszter, MACOVEI közlekedésügyi miniszter, D. CARACOSTEA tanár, nemzetnevelésügyi miniszter, Nichifor CRALNIC tanár, propagandügyi miniszter, Radu BUDISTEANU kultuszminiszter, PAIS eljuttatónagy, légügyi- és tengerészetiügyi miniszter, N. PRIBOIANU hadfelszerelésügyi miniszter, valamint STOICA CRETU, ENESCU, TOPCIU, LOGADI, STRATE államtitkárok, illetve miniszterelnökségi vezértitkár kísérték ki az Északi-pályaudvarra. Megjelent még a vasútállomáson Pellegrino CHIGI, Olaszország bucaresti-i meghatalmazott minisztere, az olasz követség teljes személyzetével, a német követség személyzete. Az olasz és német lapok bucaresti-i tudósítói szintén megjelentek. Fabricius követ felesége és lánya és Neubocher miniszter jelen voltak a pályaudvaron a vonat elindulásánál, amit megelőzően Manoilescu külügyminiszter a pályaudvar-tornácra tartózkodó vezető külügyminisztériumi tisztviselőkkel beszélgetett.

A kormányférfiak fogadtatása Aradon

Csütörtökön délelőtt fél 12 órakor utazott át Aradon GIGURTU Ion miniszterelnök, MANOILESCU Mihai külügyminiszter és Wilhelm FABRICIUS dr., Németország bucaresti-i követe. A miniszterelnököt és a külügyminisztert, valamint a kíséretüket szállító három kocsiból álló különvonatot az aradi pályaudvaron Gh. SAVOIU ezredes, helyőrségi parancsnok, BALEANU Ion, nyug. alezredes, Arad megye prefektusa, RADULESCU Ioan alezredes, csendőrpáncsnok, az aradi rendőrség és az állambiztonsági hivatal főnöke, IONESCU S. Petre vezető főügyész, dr. REU Ilie vezérfelügyelő, a megyei állambiztonsági rendőrség főnöke, dr. LIUBA Gheorghe prefektusi kabinetfőnök, továbbá PETICA kapitány, Aradváros térparancsnoka fogadták.

A miniszterelnök a fogadására összegyűlt hatósági vezetőket szalonkocsijába kérte és tekintettel arra, hogy a különvonat két percnyi aradi vesztelés után folytatta útját a határ irányá-

ban, — a meghívott vendégek a miniszterelnök, a külügyminiszter és a német követ társaságában tették meg az utat Kürtösig. A határállomáson GIGURTU miniszterelnök és kísérete bucsut vett az aradi hatósági előkelőségektől.

A Berliner Börsenzeitung a balkáni béke biztonságáról

Berlin. A Curentul közli: A román és bolgár államférfiak küszöbön lévő látogatása áll az érdeklődés középpontjában. Ennek ellenére semmiféle találgatásokba nem bocsájtóznak a látogatás céljait s a megvitatandó kérdéseket illetően. A német sajtó címei azonban bizonyos utmutatást adnak a folytatandó tárgyalások légköréről. Így például a Berliner Börsenzeitung, a külügyminisztérium felhivatalos lapja, a látogatásról szóló hírt a következő szavakkal közli: „A balkáni béke biztonsága.”

Az olasz sajtó Románia feltétlen csatlakozásáról

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma csütörtök reggeli száma a salzburgi találkozással foglalkozva kiemeli Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu Mihai román külügyminiszterek külföldi utazásának jelentőségét és a legnagyobb meglepetésszerű hangján emlékezik meg már előre is azokról a tanácskozásokról, amelyeket a román államférfiak az olasz vezető államférfikkal folytatni. A román kormány ez a két kiváló tagja — írja a Popolo di Roma — de nemkülönben az egész új román kormány, igaz csodálattal adózik a Duce lángeszének és annak az építőmunkának, amelyet az új Európa kialakításában a fascista olasz birodalom kifejt ugyanakkor pedig a legnagyobb mérvű elismerését fejezi ki az

A román-török gazdasági kapcsolatok új alakulása

Bucuresti. Istanbul. Egyes külföldi távirati ügynökségek azt az alaptalan és tendenciózus hírt röptették világra, mintha a román-török gazdasági tárgyalások megszakadtak volna. A hivatalos török távirati iroda ezzel kapcsolatban a következő közleményt adta ki: A tárgyalások megszakadásáról szóló tendenciózus hírek alaptalanok és valótlanok, minden alapot nélkülöznek. Ezeknek a gazdasági tárgyalásoknak Románia és Törökország között három különböző fejezete van. A tárgyalások, amelyek Bucarestben folynak és amelyeknek határozatai most állanak végrehajtás alatt, a következő fejezeteket ölelik fel:

1. Romániai petróleumot és petróleumtermékeket adnak törökországi vászon és posztó ellenében.

2. Vegyes román-török bizottság alakul a két ország között kimélyült kereskedelmi kap-

Románia készen áll a legtejesebb együttműködésre

A helyi román sajtó orgánumain kívül természetesen a két államférfi utazása nagy mértékben foglalkoztatja a nemzetközi sajtót is. Az új európai rend, amelyet a két tengelyhatalom ideológiája és legyvereinek győzelme teremt meg irányítató célkitűzése Romániának, amely a legösszefőbb belátásból fakadó elhatározással és tökéletes nemzeti odaadással csatlakozott és áll rendelkezésére a tengelyhatalmak építő munkássága mellett, Románia készen áll arra, hogy a legszorosabban és leglelkülméretebb módon együttműködjék földrajzi és gazdasági helyzeténél fogva annak az új Európának a megteremtésében, amely természetes fejlődést jelent a földrészt életében a tengelyhatalmak két lángeszű s kiváló vezérének utmutatása nyomán. Rengeteg közös szükségesség mutatkozik a népek számára a béke feltétlen módon való fenntartása érdekében. Mindenki csak elismeréssel adózhat Romániának azért a céltudatos tevékenységért, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel és odaadással lépett fel annak a békének megvédéséért, amelyet oly sokszor komoly formában veszélyeztettek.

Azok a tanácskozások, amelyeket a román államférfiak le fognak folytatni jelenlegi külföldi útjuk alkalmával, alapvető fontosságúak lesznek abban a tekintetben, hogy a tengereken és óceánokon túli forgalom lecsökkenése tekintetében, Délkelet-Európán keresztül történhessék meg az értékes termékek elengedhetetlen fontosságú forgalmának lebonyolítása. A salzburgi és római megbeszélések annak a békének s feltétlen nyugalmának lesznek biztosító alappillérei, amely békének fenntartását, megőrzését és ápolását Délkelet-Európában Románia mindenkor a legteljesebb akaratával és lelkiismeretes meggyőződéssel szolgálta és szolgálja.

olasz lap az új európai orientációhoz feltétel nélkül csatlakozott Románia magatartása felett, amely a tengelyhatalmak elgondolásainak igaz híveként a konkrét realitás után kíván munkatársa és segítőtársa lenni a tengelyhatalmaknak.

A bucaresti-i olasz nagykövet repü útja Rómába

Bucuresti. Pellegrino Chigi, bucaresti-i olasz nagykövet szombaton reggel repülőgéppel Bucarestből Rómába utazik. A nagykövet utazásának célja, hogy jelen legyen Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter odaérkezésénél, akik a fascista kormány meghívására utaznak el Rómába.

csolatokkal összefüggésben lévő rendszabályok kidolgozására.

3. Biztosítása a kölcsönös fizetési feltételek betartásának és a fizetési módok lebonyolításának.

Ugyanakkor kibővítése a török-román árucserének, amelynek során egyéb romániai termékekért faolajat szállítana Törökország.

Az események fejlődésének első tisztázódása

Rómából jelentik: (to) Római politikai körök nagy érdeklődéssel figyelik a német külügyminiszter tanácskozását a román és bulgár kormányférfikkal. Illetékes helyen kijelentik, hogy ezek a megbeszélések nem esnek kívül az olasz külügyminiszter legutóbbi müncheni és berlini tanácskozásainak keretén. Ebben az események

tejjődésének első tisztázódását látják, ami a román és bulgár államférfiak olaszországi látogatásához vezet.

Pénteken reggel indul a bolgár küldöttség Salzburgba

Szófia. A bolgár küldöttség, a német birodalmi kormány meghívására pénteken reggel utazik el Salzburgba. Ugy tudják, hogy Fhoff miniszterelnökön kívül a küldöttség tagjai között több külügyminisztériumi főtisztviselő és statisztikus is szerepel.

A „Porunca Vremii“ a román államférfiak Salzburgi utjáról

Bucuresti. A Porunca Vremii című lap hosszabb cikkben foglalkozik Gigurtu miniszterelnök és Manoiescu külügyminiszter berlini utjával. A lap megállapítja, hogy a hivatalos látogatás sok olyan problémához fűződik, melyeknek megoldása szükséges és az idő is alkalmas erre. Gigurtu miniszterelnök és Manoiescu külügyminiszter — folytatja a továbbiakban a Porunca Vremii — megtudnak Berlinben bizonyos dolgokat, amelyek bennünket közleről érdekelnek. Reméljük, hogy az államférfiak küldetése meleg védőbeszéd lesz nemzeti érdekeinkért.

Jugoszláv kitüntetések

a román közgazdasági élet vezetői számára

Bucuresti. Ma délben a román-jugoszláv testvéri barátságunk újabb megnyilvánulása volt az a fogadás, amelynek során Avakumovici bucarestii jugoszláv követ a román közgazdasági élet képviselőinek átvitotta azokat a kitüntetéseket, amelyeket II. Péter jugoszláv király adományozott számukra. A Szent Száva rend nagykeresztjét Logadi miniszter és Dombrovsky tábornok, Bucuresti főpolgármestere kapták, azonkívül kitüntették Bunghetianu Constantint, az iparkamarák szövetségének elnökét, N. Dimitriut, a bucarestii iparkamara elnökét, Dan Saraceanut, a Rádjo igazgatóját és még számos közéleti személyiséget. A kitüntettek nevében Dombrovsky tábornok főpolgármester mondott köszönetet a követnek.

Itt írjuk meg, hogy Gheorghe Strat, a nemzetgazdasági minisztérium államtitkára ellenőrző körútra Kolozsvárra utazott, hogy a helyszínen foglalkozzék az aktuális mezőgazdasági problémákkal és gondoskodjék a lakosságnak elsőrendű szükségleti cikkeivel történő ellátásáról.

Leon professzor, nemzetgazdasági miniszter a minisztériumban működő 26 mezőgazdasági mérnök vezetésével az ország különböző megyéibe technikai bizottságokat delegált, hogy azok a helyszínen adjanak útmutatást a mezőgazdasági munkálatok ellátására, az aratás és cséplés kellő időben történő elvégzésére és a munkálatok lefolyásának ellenőrzésére.

Harmincezer litvániai német tér vissza a birodalomba

Berlin. (Rador.) Hivatalosan elhatározták, hogy a litvániai 30.000 németet visszaköltöztetik a birodalomba. Ez a művelet a Balti-államok ujjaszervezése és a termés betakarítása után történik meg.

Az olasz buzatermés

Róma. (Rador.) Az olasz földművelésügyi miniszter ma jelentést tett a Ducenak, hogy dacára a kedvezőtlen időjárásnak az idei buzatermés Olaszországban 73 millió kvintált tett ki. A tavalyi termékkel szembeni csökkenés kizárólag a kedvezőtlen időjárási viszonyoknak tudható be, azonban az északolaszországi terméscsökkenéssel szemben Közép- és Dél-Olaszországban emelkedett a termés-átlag. A buzatermés gyengébb eredményével szemben a rozs és tengeri tekintélyes emelkedést mutat és igen sok millió kvintált van ezekből különleges magtárakban felhalmozva. Olaszország élelmezési mérlege sokkal kedvezőbb mint az elmúlt esztendőben volt.

Hajókaravánokat és repülőgépgyárat

semmisített meg Angliában a német haderő

A francia hadügyminiszter feltűnő rádióbeszède a háborus felelősség bünöseiről. Elhagyta Singaporet az angol flotta

Több halottja van Róma angol légitámadásának

Berlin. Rador. A vezér főhadiszállás jelent: Egy gyorsnaszádnak a Dél-Anglia partjai felé való előnyomulása során Portlandtól délre elsülvesztett egy erősen fellegyszerzett ellenséges kereskedelmi hajót. A német harcrepülőök a rossz időjárás ellenére is erősebb légitámadást hajtottak végre a La Manche csatornában, és a Kelet-Anglia partjain lévő hajók és a keletindiai és a skóciai ipartelepek ellen. Mint már külön is jelentettük, megsemmisítettünk 5 kereskedelmi hajóhól álló, 17.000 tonnatartalmat kitevő ellenséges hajókaravánt. Más kereskedelmi hajókat is súlyos bombatalálat ért, úgy hogy számítani kell azok megsemmisülésével. Támadást intéztünk többek között a Wickers-repülőgépgyár ellen is. E

támadás során 4 földön veszteglő repülőgépet elpusztítottunk a gyártelep repülőterén. Támadást intéztünk ezen kívül más fontos angol ipartelepek ellen is. Az angol hajókaravánok ellen intézett támadások során a német és az angol repülőgépek között többször harcra került a sor és lelőttünk 6 angol repülőgépet. Július 24-ére virradó éjszaka az ellenséges repülőgépek ismét támadásokat hajtottak végre Németország nem keleti pontjai ellen, de a bombák kárt nem okoztak. Az ellenség szerdai vesztesége 10 repülőgép, amelyek közül hatot légharcban és négyet a földön pusztítottunk el, míg 6 saját repülőgépünk nem tért vissza.

Alexandriát és Haifát bombázta újra az olasz léghaderő

Róma. A Stefani-ügynökség közli az olasz főhadiszállás hivatalos jelentését, amely a következő: Egyik légi alakulatunk eredményesen bombázta Alexandria tengerészeti támaszpontot és Haifát, ahol a raktárakat és a kőolajfinomítókat több találat érte, aminek következtében robbanásokat figyelhettek meg. Egy másik repülőrajunk Malta felett intézett támadást egy négymotoros repülőgép ellen, amelyet súlyosan megrongáltunk. Észak-Afri-

kában az ellenség támadást kísérelt meg Bardia ellen, de ezt elhárítottuk és itt 3 ellenséges repülőgépet lelőttünk. Egy olasz repülőgép nem tért vissza támaszpontjára. Kelet-Afrikában lelőttünk egy ellenséges repülőgépet, amely Massaua ellen akart támadást intézni. Repülőink bombázták a szudániai Gidare angol támaszpontot. Az egyik tenger alatti rajonk nem tért vissza támaszpontjára.

MARQUET:

„Az igazság órája ütött!”

Vichy. (Rador.) Marquet belügyminiszter tegnap este negyed 8 órakor rádióbeszédet intézett a francia nemzethez és ezeket mondotta:

— Bármilyen fájdalmas is, de be kell valanunk, hogy az igazság órája ütött. A gyors katasztrófa, amely reánk zúdult, természetesen magával hozta azt is, hogy a felelősöket keresi mindenki. Egyesek a tiszteteket vádolják, a katonák a civileket, a civilek a hadsereget. Valamennyien csalódnak. A társadalmi gazdasági és politikai helyzet volt az, amely az első nagyobb szabású összejöttetés utáni összeomlást idézte elő. A kapitalista és liberális parlamenti rendszer romjai alatt heverünk. A

háboruért felelős egyének ellen a per meg fog indulni. A szabad francia területen másfélmillió belga és 4 millió francia menekült tartózkodik és ezeknek hazaszállítása okozza a legfőbb gondot. Szükségünk van arra, hogy az összesség egységmüködjön, mert senkinek sem célja, hogy a termés betakarítatlan maradjon, a gyárak ne dolgozzanak és járványok üssék fel fejüket a lakosság között.

A belügyminiszter ezután Pétain marsall iránti bizalomra hívta fel a francia nemzetet és arra, hogy egyesült erővel lássanak hozzá a francia családi tűzhely felépítéséhez.

Elhagyta az angol flotta Singaporet

Tokio. (Rador.) A Német Távírási Iroda jelent: A Domei-ügynökség értesülése szerint a keletázsiai angol flotta elhagyta a singapuri kikötőt. Ezt az értesülést Sanghaiból kapták és ennek kiegészítéseképpen megállapítják, hogy az Eagle nevű repülő-

gépanyahajó és az angol flotta számos más egysége nem tartózkodik a singapuri kikötőben. Japán források megállapítása az, hogy Angliának a távolkeleti vizeken már alig maradt hajója.

Biztosítják Angliában a lakosságot a légi-bombák ellen

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelent: A nyugdíjügyi miniszter tervezetét készítette a háboru következtében megsebesült polgári lakosok nyugdíjára vonatkozóan. A tervezet értelmében az egész polgári lakosság biztosítva van az ellenséges légitámadások okozta sebesülések esetére.

Az egyetlen feltétel az, hogy a sérültnek sérülése idejében termelő-foglalkozást kell tennie. Az új terv értelmében eddig 127 ilyen nyugdíjat állapítottak meg olyanok számára, kik megsérültek vagy azoknak hátramaradottaik számára, akik a támadás következtében meghaltak. Hatszáz más esetben kártérítést fizettek a sérülésekért.

Be kell szolgáltatni minden valutát és nemes-temet Litvaniában

Rigából jelentik: A litván kormány elrendelte, hogy minden a magánosok birtokában lévő valutát, aranyat, ezüstöt a Nemzeti Banknak

legkésőbb július 27-ig a napi ár kifizetése érdekében be kell szolgáltatni. (Rador.)

Franciaország nem bizza gyarmatait Amerikára!

Vichyből jelentik: Azzal a javaslattal kapcsolatban, amelyet Hull amerikai külügyminiszter tett, hogy az európai államok amerikai birtokainak protektorátusát az amerikai államok átvegyék, a háborunak Amerikára való kiterjedésének megakadályozására, a Havas távírási iroda

megjegyzi, hogy a német-francia és olasz-francia fegyverszüneti megállapodás tiszteletben tartja Franciaországnak Martinique szigetre való jogát. A francia kormány normális kapcsolatban van úgy Guyanával, mint Quadelup gyarmattal. (Rador.)

Költözködések, beraktározások és mindennemű szállítást pontosan és szakszerűen eszközöl **Lázár szállító** Str. Decembrie 11. TELEFON: 19-32.

Bonyodalmak az angolok sürgős amerikai repülőgéprendelése körül

Newyork. (Rador.) Amerikai katonai körök felháborodással olvasták lord Beaverbrook angol légügyi miniszter nyilatkozatát, aki kijelentette, hogy az amerikai kormánnyal már meg is állapodott Anglia. E megállapodás értelmében az amerikai hadipar sürgősen 3 ezer repülőgépet szállít Angliának.

A Newyork Herald Tribune katonai szakértője szerint fantasztikusnak tetszik az angol légügyi miniszter megállapítása, aki azt állítja, hogy a hadipar jelenlegi havi ezer repülőgépi termelését 1941. január 1-ig havi 3 ezer

repülőgépre emelik. Az amerikai átvevő-bizottság elnöke nyilatkozott a lap munkatársának s kijelentette, hogy az amerikai fegyverkezési program súlyos sérelme nélkül nem szabad Angliának ilyen nagyszámú repülőgépet küldeni.

A Newyork Times szerint lord Beaverbrook elszette ennek a megállapodásnak a nyilvánosságárahozatalát, mert az amerikai katonai körök befolvása és a közvélemény kétségkívül megfogja akadályozni a megállapodás létrejöttét.

Hogyan tolyt le a légi-riadó Rómában?

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma arról ír, hogy július 24-én éjszaka Rómában légi-riadó volt. Churchill ezt megelőzően néhány órával kijelentette, hogy nem kizárt Róma városának közeli bombázása. Északolaszországban meg vannak győződve róla, hogy a Svájc ellen intézett angol bombatámadások

után az angol repülők minden emberiség híján céltalan és tervszerűtlen bombázásaikat az északolaszországi nem katonai pontok ellen fogják végrehajtani. A Popolo di Roma ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy az ilyen embertelen légitámadásokkal szemben a válasz csak olyan lehet, amely semmilyen mellékszempontot nem vesz figyelembe.

Módosítások az amerikai katonai szolgálat kötelezővé-tételének javaslatán

Washington. (Rador.) A képviselőház katonai bizottságában szerdán a kötelező katonai szolgálatról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Republikánus részről: módosításokat javasoltak, amelyek értelmében: 1. Minden családfőt mentesítsenek a kötelező katonai szolgálat alól. 2. A havi zsoldot 5 dollár helyett 21 dollárban állapítsák meg. 3. Azokat is mentesítsék a kötelező katonai szolgálat alól, akik nélkülözhetetlenek az ipari termelésben.

Washington. (Rador.) Knox ezredes, tengerészeti miniszter, tanu-mányozza az USA haditengerészetének a fegyverkezésére irányuló terveket és megállapította, hogy az ipari központokban nincs elegendő szakmunkás a hadipari üzemek rendelkezésére. Ennek következtében a különböző vidéki városokból és az ország belsejéből szakmunkás-osztagokat szállítanak a központokba.

A „Lancaster” sorsa

Berlin. (Rador.) A Newyork Sund tudósításából csak most derült ki, hogy a Lancaster nevű angol csapatszallító hajó a flandriai angol visszavonulás során Brest kikötője közelében elsüllyedt. A csapatszallító hajón 6000 angol katona volt, akik közül 600 az életét vesztette.

A francia vereség okai a Newyork Sund megvilágításában

Newyork. (Rador.) William Beer, a neves amerikai újságíró a Newyork Sund volt párisi tudósítója, aki a francia hadsereg fegyverletételéig Európában tartózkodott, érdekes cikkben számol be lapjának a fegyverletételt megelőző franciaországi közállapotokról. A cikk szerint az angol és francia propaganda tudatosan félrevezette a két ország közvéleményét és egyidejűleg a többi ország közvéleményét is. William Beer megírja, hogy számtalanszor tett látogatást a francia fronton, ahol alkalma volt magasrangú francia tisztakkal és altisztekkel beszélgetni. A francia tisztikarban az volt a vélemény a belső propaganda következtében, hogy bár a német hadsereg számbelileg fölényben van a szövetségesek haderejével szemben, azonban a németeknek nincsen kellő számú, hadászatiilag kiképzett tisztje és altisztje. A francia propaganda arról is gondoskodott, hogy a francia tisztikar olyan meggyőződésben éljen, mintha a németek a villámháborúval egy évvel elkéstek volna. A német repülőkről az volt az általános meggyőződés, hogy a német Messerschmidtek silány minőségűek és nem mernek szembeállni az angol légierővel. Mikor már Norvégia is a németek kezében volt, azzal vezették félre a francia tisztikart, hogy a La Manche-szatorna és a svájci határ között a szövetsé-

gesek legvázhatatlanok. Az október francia propaganda azzal igyekezett lelket önteni saját hadseregébe, hogy nevétségessé tette az ellentél harci erejét és így a meglepetésszerű német átütőerő még tragikusabb hatású volt.

A svéd kormány elutasította az angol tiltakozást

Stockholm. (Rador.) A svéd kormány szóbeli válaszában elutasította az angol kormányt az azt a tiltakozását, amely megengedhetetlennek tartja a Svédországon keresztül történő német tranzitforgalmat.

Duff Cooper és — Singapore kiürítése

Berlin. (Rador.) A csütörtök reggeli német lapok tokiói jelentés alapján arról számolnak be, hogy az angol flottaegységek Singaporeból visszavonultak. A Deutsche Allgemeine Zeitung ezzel kapcsolatban idézi Duff Coopernek azt a kijelentését, amely szerint „Anglia korlátlan ura a tengereknek.” A német lap hozzáfűzi, hogy az események élénk cáfolatai az angol miniszter állításainak, mert az angol tengeri hatalom ma már annyira legyengült, hogy a keletangliai kikötőket aknázárral kellett körülvenni, különben nem tudtak volna ellenállni a német támadásoknak. Az a tény, hogy Singaporét védelem nélkül hagyta az angol flotta, bizonyítja, hogy mennyire a legendák körébe tartozik már az angol tengeri hegemoniáról szóló gögös állítás.

A Berliner Börsenzeitung Duff Coopernek azzal az állításával foglalkozik, amely szerint Nagybritannia „kifogyhatatlan ember- és anyagterheléssel rendelkezik.” A Börsenzeitung kifejti, hogy ezek az erőforrások a jelenlegi háborúban felhasználhatatlanok, mert igen nagy a távolság az anyaország és a gyarmatok között és a szállítási nehézségek az állandósult német—olasz támadások következtében áthidalhatatlanokká váltak.

Feszült a helyzet Csingtauban

Sanghai. (Rador.) Az elmúlt hét végén Csingtauban amerikai és japán tengerészek között súlyos összeütközésekre került a sor. Az incidens abból keletkezett, hogy két amerikai matróz és egy japán kereskedelmi hajó parancsnoka között egy nagyobb kávészállítvány ellenértékének kiegyenlítése körül dif-

ferenciák támadtak, mire a japán rendőrség a két amerikai tengerészt le akarta tartóztatni, a japán tisztet azonban különleges helyzetére való tekintettel szabadlábon hagyta. Az amerikai tengerészek saját őriáratukat hívták és megtámadták a japánokat, verekedésre került a sor, azonban az amerikai tengerészeket parancsnokuk visszarendelte a hajóra, ahonnan most nem mozdulnak ki, Csingtauban a helyzet igen feszült.

Halálos áldozatok Rómában

Rómából jelentik: Hivatalosan közlik, hogy a Róma elleni légitámadás alkalmával az akcióba lépett léghárító tüzérség szilánkjától két ember meghalt és négy megsebesült. (Rador.)

Visszahívják Amerika képviselőit a Balti államokból

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya a három balti államban lévő diplomáciai képviselőjét és katonai attaséit visszahívta. A követségek személyzete egyelőre a helyén marad. (Rador.)

Berlinbe utazott az ankarai német nagykövet

Istanbulból jelentik: Von Papen, ankarai német nagykövet négy napos vidéki pihenés után csütörtökön délután váratlanul Berlinbe utazott. Utját Szófiáig vonaton, míg innen tovább repülőgépen tette meg. Ankarai diplomáciai körökben Papen hirtelen elutazását alénken tárgyalták. Azt hiszik, hogy utja a román és a bolgár államférfiak salzhurgti tárgyalásával van összefüggésben. (Rador.)

Uj japán külügyi államtitkár

Tokióból jelentik: Siratori római japán nagykövetet az új japán kormány külügyminiszteri államtitkárává nevezték ki. (Rador.)

„Varsó tegnap és ma”

Berlin. (Rador.) A Deutsche Allgemeine Zeitung „Varsó tegnap és ma” címen cikket ír, amelyben összehasonlítja az egykori lengyel főváros háború előtti helyzetét a maival. A varsói főpályaudvar, amelynek építése a német támadás alkalmával még be sem volt fejezve, ma teljesen készen áll és azon keresztül óriási forgalom bonyolódik le. A vasutak pontosan közlekednek, és telve vannak utasokkal. Az állomással szemben levő épületeket a német bombatámadások tönkretették, azonban azóta ott új háromemeletes palotát építettek, melyben Varsó legényesebb kávéházát rendezték be. A nyilvános helyiségek zárórája 21 órakor van Varsóban. A villamosok pontosan közlekednek és azok viteldiját leszállították. Az uccákon példás tisztaság uralkodik, a közlekedést lengyel rendőrség irányítja. A közigazgatásban 70 német birodalmi vezető tisztviselő kivételével kizárólag a lengyelek működnek. Városi rendőrségi, bírósági és egyéb hivatalokban 24 ezer lengyel hivatalnok van foglalkoztatva. Azokat a házakat, amelyeket német bombázások megrongáltak, már helyreállították. Háromezerhatszáz lengyel rendőr őrökdi a rendre szabályozza az autók és kocsik forgalmát, ellenőrzi az árakat és nyomoz a bűnügyekben. Ismeretes, hogy Varsó bombázása előtt a lelkiismeretlen lengyel hatóságok kinyitották a börtönök kapuit és 790 veszedelmes gonosztevőt engedtek szabadon. Varsó teljesen visszanyerte békebeli képét, az árakat leszállították, a vendéglők és a nyilvános helyek zsúfolva vannak németekkel, akik a legbarátságosabb kapcsolatokat tartják fenn a varsói lakossággal. Rengeteg német szót hallani Varsó uccáin és a birodalomból érkező újságokat elkapkodják, mert a varsói lakosság kíváncsian várja a külföldről érkező híreket és felkészült, hogy beleilleszkedjen az új európai rendbe.

URANIA: Nagyfilmek színháza. Tel.: 12-32. 8 órakor HANS MOSER: KISKORJAK 5, 7.15 és 9.15

Oriási sikerrel fut az UFA hirdószolgálat, amely bemutatja

Nyugati villámháboru eseményeit

2800 méter hosszban! 2 órai teljes műsor. A tolongók elkerülése végett kérjük legkorábbi idejében gondoskodni

A Földközi-tengerre irányítják a távolkeleti angol flottát?

Berlin. A német távirati iroda jelentése szerint a távolkeleti angol flottát a Földközi-tengerre irányították. A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenté, hogy Anglia nyugati partjai

mentén aknazár létesült. A német birodalom pusztá jelenléte árnyékot vet az angol világbirodalomra.

Hogyan látják a helyzetet német katonai körök

Berlin. Német katonai körök az Anglia elleni offenzíva előtt a következőképpen ítélik meg a katonai helyzetet:

Az angol tengeri erők legfőbb támaszpontja eddig Gibraltár, Málta és Haifa volt. Gibraltár uralkodott a Földközi-tenger bejáratán. Málta és Haifa szállította a Földközi-tengeri angol flottának a szükséges petróleumot.

A helyzet gyökeresen megváltozott. Gibraltárból menekülnek az angolok, mert állandó légitámadásoknak vannak kitéve. Máltában minden élet megszűnt, mert szicíliai bázisairól az olasz repülők bármikor megközelíthetik a szigetet. Haifában meglepetésszerű támadással elpusztították a világ egyik legnagyobb benzinkrakárát.

A Földközi-tengeri olasz flotta husz százaléka a tenger fenekén van. Ez az arány azonban nem túlságosan jelentékeny, mert a maradék flotta még tekintélyes erőt képvisel. Viszont a Földközi-tengeri helyzetet nem lehet számok alapján megítélni.

Az Anglia elleni háború sikerét a következő szempontok magyarázzák:

1. A Földközi-tengeri angol légi haderő oly évenge, hogy most már nemcsak olasz légi főerőiről, hanem állandó olasz légi uralomról lehet beszélni. Ez pedig minden győzelem előfeltétele. Anglia képtelen ezt az előnyt behozni.

2. Az angol flottát két részre osztották, a nyugati flotta Spanyolország és Szicília között működik, a keleti flotta pedig a Kréta—Ciprus—Alexandria háromszögben. A két flotta egyesülését az olasz légihaderő megakadályozta.

3. A petróleummal való ellátás a legnagyobb akadályokba ütközik. Lehet, hogy az angolok Holland-Indiából vagy Amerikából igyekeznek petróleumot szerezni. Viszont a szállítás csak Gibraltáron, vagy a Szezei-csatornán keresztül történhet s mind a két út bizonytalan.

4. A Földközi-tengeri angol hajóforgalom megszűnt. Anglia ellátásához naponta 150 hajónak kell befutnia angol kikötőkbe, viszont az afrikai kerületet súlyosan megnehezíti az angol szigetek ellátását.

Teljes a felfordulás Gibraltárban

Madrid. (Rador.) Algecirasból érkezett jelentések szerint Gibraltárban végsőkig súlyossá fokozódott a helyzet. Teljesen eltűntek az elsődrendű szükségleti cikkek, a kereskedelem tökéletesen megállt, az angol csapatok ellátása és élelmezése lehetetlenné vált, úgy hogy Gibraltárt az éhínség fenyegeti. Mindez Olaszországnak tudható be, mert Olaszország háboruba lépése előtt az angol hajókaravánok tudtak megfelelő élelmiszert az ott állomásozó angol katonaságnak juttatni. Az olasz hadüzenet óta azonban és az állandó olasz légitámadások következtében az angol csapatok élelmezése a hajókaravánok után teljesen lehetetlen.

Movale végleg olasz kézre került

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenté, hogy a végleg olasz birtokba került Movaleban teljesen helyreállt a normális élet. A benszülőtt lakosság egyre nagyobb csoportokban jelenik meg a helyi hatóságok előtt, hogy bejelentésük milven örömmel állnak az olaszok szolgálatába.

Új angol—lengyel egyezmény Londonban

London. (Rador.) Tegnap a külügyi hivatalban új angol—lengyel egyezményt írtak alá, amely új alapokra fekteti a politikai és katonai együttműködést. Az egyezmény meg erősíti az angol—lengyel szövetséget és megállapítja annak szükségességét, hogy a harcot közösen kell folytatni a végső győzelemig. Sikorski tábornok, lengyel miniszterelnök kijelentette, hogy a lengyel hadsereg megőrzi önállóságát és lengyel tisztek parancsnoksága

alatt fog küzdeni. A Franciaországban harcolt lengyel csapatok majdnem teljes egészükben angol területen vannak.

Angol jelelés német repülőgépgyárok bombázásáról

London. (Rador.) A légügyi miniszterium tegnap este a következő jelentést adta ki: A gothai, kasseli, wensendorffi repülőgépgyárakat, a hamburgi és gelsenkircheni közlekedési központokat, vasúti csomópontokat, teherpályaudvarokat, léghárító ütegeket, fényoszóróberendezéseket és 12 repülőteret bombáztak az angol gépek Hollandiában és Németországban. Egy ellenséges repülőgépet, amely meg akart állítani egy angol bombavetőt, lelőttek. Egy gépünk nem tért vissza. Partvédő szolgálata

tunk gépei folytatták rendszeres tevékenységüket és megtámadtak több ellenséges hajót, amelyek a dunkerquei kikötő közelében őrtáratot végeztek. Egy ellenséges vizirepülőgépet Skócia északkeleti partján lelőttünk. Gépünk tegnap este megtámadta a flessingue olajtartályokat és az amszterdami dokkokat. Repülőnk 8 ellenséges gépet lelőtt a szerdai nap folyamán. Két vadászgépünk elvesztett.

Benes újra szerepelt . . .

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenté: Benes a csehszlovák köztársaság elnöke szerdán este rádióbeszédet intézett a csehszlovák nemzethez és kijelentette, hogy a csehszlovák nép semmiféle kötelezettséget nem vállalt és így nem is lehet alattvalója a nemzeti szocializmusnak, sem vezérnek vagy protektornak. Benes a továbbiakban a Nagybritanniában letelepedett csehszlovák kormány köszönetét fejezte ki az angol kormánynak és bejelentette azt is, hogy angol területen készítik elő a csehszlovák hadsereget, amely ma inkább, mint valaha küzdeni fog a végső győzelemért az angol fegyverbaráttal.

Közel kétfélmillió lejjel segítette Temestartomány lakossága a beszarábiai menekülteket

Marta Alexandru dr. királyi helytartó jelentése a belügyminiszter előtt 15 millió lej Arad megye első negyedévi beruházási költsége

Temesvári tudósítónktól: Marta Alexandru dr. királyi helytartó a fővárosba utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg a belügyminiszter-nél. A helytartó ez alkalommal a belügyminiszternek jelentést nyújt át, amelyben ismerteti Temestartomány közállapotait. A jelentés rámutat arra, hogy Bessarabiának és Északbukovinának az oroszok által történt megszállása alkalmával keletkezett igazságtalanságok már elült és a lakosság hangulata nyugodt és békés. A helytartóság a besszarábiai és északbukovinai menekültek javára 1.000.000 lejt adott a megyék, városok és községek adományára összesen 988.000 lejt. Temes helytartóság területén kevés menekült tartózkodik.

Tekintettel arra, hogy sok gazdasági munkaerő és kocsis felszabadult a mezőgazdasági munkálatok idejében bevégezhető, Arad és Temestortontól megyékben gabonában és kukorikában elegendő a termés. Krassóban kevés a kukorica, Hunyadban és Szörényben pedig úgy a kukorica, mint pedig a gabona nem fedezi a szükségletet. Hunyadban a fatermelés nagy arányokban folyik, azonban a szállítási eszköz kevés. A tartomány öt megyéjében az új termés piacra kerüléséig elegendő élelmiszer van.

A helytartóság bevételei kedvezőek. Az évi költségvetés 293.000.000 lejből a költségvetés első három hónapjában 55.000.000 lejt már befolyt. Arad város 121.000.000 lejnyi évi költségvetéséből az első negyedben 35 millió. Temesvár város évi 162.000.000 lejt költségvetéséből ugyanennyi időben 44.000.000 lejt befolyt.

Arad megye a mostani költségvetési esztendő első három hónapjában beruházásokra és utépítésekre 15.000.000 lejt fordított.

A nyugdíjtörvény módosítása

A Monitorul Oficial legutóbbi száma részletesen közli a nyugdíjtörvény minden egyes szakaszának megváltoztatását.

Első szakasz: Az általános nyugdíjtörvény 31. 37. és 43. szakasza a következőképpen módosul, illetve egészül ki:

31. szakasz: A nyugdíj jogosultság megállapítását, átruházását, helyesbítését és ismételt felülvizsgálását a nyugdíjbizottságok végzik.

a) A tisztviselő nyugdíjbehelyezése, nyugdíj jogosultságának megállapítása és közigazgatási szervével való érintkezésbejutása, a nyugdíjbizottság határozata miatt negyvenöt nap alatt kell, hogy megtörténjen, a nyugdíjbejelentési lap kézhezkapásától számítva. Ezt a bejelentési lapot az előírt adatokkal kell kitölteni, amelyek az életbeléptetett törvényeknek megfelelőek és így kell eljuttatni az illető közigazgatási szervhez.

b) A betöltött szolgálati idő után, amikor a tisztviselő saját akaratából vonul nyugalomba és a törvény összes feltételeinek eleget tesz: hogy elnyerje nyugdíj jogát, két hónappal nyugdíjbevonulása előtt beiratkozási kérvényt kell, hogy készítsen.

c) A tisztviselő utódjainak nyugdíj jogát az a) bekezdés által előírt határidőn belül állapítják meg.

d) A nyugdíjas utódjai legkésőbb hat hónappal férjük, vagy szülei halálának időpontja

után be kell, hogy nyuítsák beiratkozási kérvényüket.

37. szakasz: A nyugdíjbizottság bármelyik döntését meg lehet felelvezni a Semmitőszéknél, a döntéstől számított tizenöt napon belül, mindkét fél részéről.

A hivatalból történő nyugdíjaztatás esetében a felelvezési határidő mindkét fél részéről a hatóság részéről történt nyugdíjhatározat kihirdetéséig terjed, a nyugdíjaztatás végleges megokolásával együtt. A végleges nyugdíjaztatás megokolása a tisztviselő és a nyugdíjpénztár viszonylatában történik. A hozott határozatok elleni felelvezések időpontja a tisztviselő utódi részére a nyugdíjhatározat közlésekor, valamint a nyugdíjpénztár általi kihirdetésekor kezdődnek.

Minden más esetben a felelvezési idő a nyugdíjhatározat közlésekor kezdődik a nyugdíjas számára, míg a nyugdíjpénztár részére a határozat kihirdetésekor.

43. szakasz: Amikor egy nyugdíjast tévedésből kétszer írnak be a nyugdíjpénztárba, a második határozatot megsemmisítik. A megsemmisítést a nyugdíjbizottság végzi.

Második szakasz: Azokat a törvényrendeleteket, amelyek a fenti határozatokkal ellentéző hatályon kívül helyezik.

CORSO nyáron is a legnagyobb siágereket hozza! Nyitott tető!

Ma: 5, 7.15, 9.80

I. Éjfélri riadó

Gustav Fröhlich

II. Bécs dalol, Bécs táncol

Hans Moser, Theo Lingon, Paul Hörbiger

Legújabb UFA hirdatók!

ÉSZAK UTJA

1939 október 18-án fényes keretek között ültek össze Stockholmban Svédország, Finnország, Norvégia és Dánia-Izland államfői, külügyminiszterei kíséretében, hogy az egész világ előtt kifejezésre juttassák az „északi egység” gondolatát. Észak népei testvérek, egy kulturközösséghez tartoznak, egyforma politikai és gazdasági rendszerrel s egy egységként óhajtják semlegességüket s szigorú pártatlanságukat a lassanként kifejlődő európai háború folyamán megőrizni. Szép beszédek hangzóttak el egymás morális és gazdasági támogatásáról, a meglévő s tényleg igen erős kulturkapcsolatok továbbfejlesztéséről s a konferencia koronázás és államférfiúi résztvevői annak a meggyőződésnek tudatában váltak széjjel, hogy fényes erkölcsi sikerrel erősítették meg a világ előtt az egységes Észak gondolatát.

A további fejleményeket mindnyájan ismerjük. November 30-án lecsaptak az első bombák Helsinkiben, jelezve az orosz- finn háború kitörését, amely több mint három hónapig tartott egyre fokozódó erővel s az orosz követelések elfogadásával s Finnország megcsönkítésével ért véget. Ezután egy pár héres szünet következett, majd elérkezett április 9-e Dánia és Norvégia meglepetésszerű német katonai lehozásával. Dániánál a dolog 24 óra ajatt sikerült, a készületlen ország ellenállás nélkül megadta magát, ellenben Norvégiában már nehezebben ment a birtokbavétel a részleges norvég ellenállás és a szövetséges segélycsapatok megjelenése folytán, úgyhogy két hónapot is igénybe vett, amíg a német fegyverek teljesen és minden vonatkozásban urrá lehettek az egész országon. Hogy kiegészítsük a képet, közben lezajlott az angolok részéről Izland s a dán Grönland, valamint a Faröer-szigetek megszállása is.

Alig egy fél év telt el a stockholmi konferencia óta s a büszke és szabad Északtól csupán egy ország maradt meg épen és sérületlenül — Svédország. Összeomlott az „északi egység”, széjjel hullottak tagjai s bebizonyult az a tény, hogy a mai időkben csupán egyféle összetartás ismerhető el a világgal, még pedig az az összetartás és egység, amely fegyverekre, sőt győzelmes fegyverekre, harci kocsik ezreire, repülő tömegeire s millió hadseregekre támaszkodik.

Svédország mindezeidig kimaradt környező államtestvérei sorából, ami nem olyan érthető, ha földrajzi helyzetét tekintjük, valamint óriási terjedelmét, továbbá azokat a körülményeket, amelyek egy megtámadási, vagy megszállási kísérletet szükségletlenné tettek, bármelyik számbavehető nagyhatalom részéről is, nem feledkezve meg egy várható svéd ellenállásról sem.

Érdekes a svéd politika fejlődését követni a lengyel-német háború kitörésétől fogva. Mint minden északi állam (az egy Finnország kivételével), Svédország is hosszú ideig pacifista és antimilitarista politikát üzött. Az egyre fokozódó európai feszültség és a népszövegségi intézmény tehetetlensége mindjobban kimozdította utjából ezt az irányt, amely először alig észrevehetően, míg később az lengyel sikárokon ejninduló tankrajok nekiáramlása után, egyre nyitottabban alakult át a fegyveres önvédelem és készültség politikájává. Az addig lebecsült hadsereg kezdett egyszerre csak fokozatosan szerepet játszót tényező lenni s a huszas, sőt harmincas évek ajatt is követett visszafelkészítési törekvések megfordultak s egyre erősödő fegyverkezésbe csaptak át. A finn-orosz háború alatt már javában folyt a nagyarányú előkészületek, amelyek mellett a finnek is rendkívül erős mértékben kellett támogatni, de a végző jö-kést Dánia és Norvégia megszállása adta meg, megmutatva azt, hogy a csupasz semlegesség mennyire nem ér semmit, ha a nagyhatalmi törekvések úgy kívánják. Ettől a pillanattól kezdve Svédország a legszélésebbkörű s mindent átfőrmájó fegyverkezés, municiógyártás, katonai átszervezés és modernizálás útjára lépett. A katonai keretek számát erősen felemelték, a partvédelmi tüzérség létszámát és fegyvereit szaporították, Olaszországtól négy új cirkáló vásárolták s az országban is meggyorsították a hajókészítés üemét, a hadiiparban a munkajörendelkezéseket felfüggesztették, új repülőgépeket szereztek be, repülőtereket építettek, az addig védtelen norvég határt megerősítették és jelentős csapatömegekkel rakták meg, megszervezték az országban a légvédelmi készütséget, igénybevéve hozzá finn mintára a nőket is, betanítva őket a szolgálatra s az ejőernyős és légítámadások ejhárítására feállították a „hemvár”-csapatokat. A folytonos behívások következtében odafejlődött a helyzet, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkáknál munkahiány állt elő, szabadságolásokról szó sem lehetett és amikor ez ejzen felszóltak, Sköld hadügyminiszter kijelentette,

Csakis külön magasrangu felhatalmazással tartható házkutatás a bucaresti-i egyesületeknél és üzemeknél

Bucuresti városának katonai parancsnoksága az alábbi — 33.020 számú — rendeletet bocsátotta ki július 23-án:

Felhívjuk a főváros katonai parancsnokságának körzetébe tartozó összes gyárak, műhelyek, egyesületek, társulatok figyelmét, hogy házkutatásokat, be nem jelentett vizsgálatokat, vagy éppenséggel a parancsnokság által előzetesen bejelentett felülvizsgálatokat, csakis olyan felhatalmazás birtokában lehet tartani, amelyen vagy Argeseanu Gheorghe hadtestparancsnok-tábornok, vagy a Nagyvezérkar, vagy pedig a hadbíróság ügyvédsége főnökének láttamozása szerepel. A felhatalmazás csak egy bizonyos vizsgálatra és

napra vonatkozhat. Az ilyen felhatalmazással bíró tisztnek fényképes igazolvánnyal kell rendelkeznie. Aki felhatalmazás és igazolvány nélkül a parancsnokság nevében jelentkezik, azt azonnal a katonai parancsnokság elé kell vezetni és ott a fegyelmi eljárást megindítani ellene. Aki nem hajlandó igazolni magát, azt a legközelebbi rendőrnök vagy csendőrnök kell átadni, hogy e hivatalos közeg le tartóztassa, miután nem lehet tudni, hogy kém-e, szélhámos-e az illető vagy pedig ezen az úton akar elérni egvéni célokat.

GH. ARGESANU,
hadtestparancsnok-tábornok
a főváros katonai parancsnoka.

Amerika uszik az aranyban!

Százmillió dollár értékű aranyat vitt a páncélvonat minden egyes kocsija

Washington. (Rad.) Az amerikai pénzügyminiszter rendeletére 1 milliárd 600 millió dollárnyi hitelt nyitottak a National Reserve Board számára és e célból az amerikai államkincstárnak Fort-Horks-ban lévő páncélraktárából 5 milliárd dollárnyi aranyat szállítottak el. Az amerikai arany nagy része itt van elhelyezve, mert newyorki bankok páncélszekrényei az Európából odamenekült aranymennységekkel vannak tele. Az aranyat páncélvonatokon szállították el és minden egyes vasúti kocsit mintegy 100 millió dollárnyi aranyat vitt. Fort-Horksban jelenleg 20 milliárd 400 millió dollárnyi amerikai aranytartalék van elraktározva, ami az egész világ aranyvagyonának negyven százalékát teszi ki.

A halálos ítélet árnyékából szabadlábra került a temesujfalui rablógyilkosság négy gyanúsítottja

Egy lippai lakos és 3 pásztor hagyta el a temesvári ügyészségi fogházat

Temesvári tudósítónk jelenti: Május 22-én Temesujfalu községben meggyilkolták és kirabolták Wachtel Henrik nyolcvanhét esztendősdő gazdát. A gyilkosság gyanúja alatt letartóztatták Pista Gheorghe lippai lakost, aki előzetesen öt héttig az áldozatnál béreskedett, továbbá Potarniche Ion, Rosca Nicolae és Inoveanu Florea pásztorokat, mint tettestársakat. Az ügyész halálbüntetést kért rájuk a vizsgálóbíróhoz intézett jelentésében. A vizsgálóbíró megindította a nyomozást és heteken át kihallgatta őket. Mindnyájan tagadták a

gyilkosságot annak ellenére, hogy a csendőrségi jelentés szerint azt beismerték. Miután a vizsgálóbíró megállapította, hogy a négy letartóztatott egyén a rablógyilkosság idején nem tartózkodott Temesujfalun és alibiét két ségenkivül beigazolta, elrendelte mind a négynek szabadlábra való helyezését.

Pista Gheorghe és három társa már el is távozott a temesvári ügyészség fogházából. A vizsgálat feladata, hogy most új nyomot keressen az igazi rablógyilkosok kilétének kikutatására.

hogy: „az ország védelme fontosabb, mint a teremtés!” — A pacifista államból vajósággal militarista ország lett.

Közben tovább forgott a történelem kereke. Nyugaton megindult a nagy német támadás s öt nap alatt az ellenálló Hollandiát, tizenegy nap ajatt a hősiiesen küzdő Belgiumot, majd további két hét múlva a kétségbeesetten harcoló Franciaországot hengerelte le s magához láncolta szövetségesként az olasz impériumot is.

Az előálló, helyzet éreztette hatását Északon is. A megszállott Dánia és Norvégia szomorú, de csendes elégtétellel állapította meg, hogy az ő készületlenségükről ettérőleg erősen feffegyvertett belga és holland haderő sem tudott a német lendületnek ellenszegülni, sőt még a nagyhatalmi Franciaország is térdrebukott a rá mért német csapástól. A sebet gyógyító Finnország szólanul figyelt az eseményeket, amelyek a legnagyobb hatást az északiak közül Svédországra gyakorolták. A svédek óriási jelki átalakuláson mentek át. Dánia és Norvégia megszállása idején felállították azt a teóriát, hogy ezek az országok azért hullottak el, mert nem voltak katonailag felkészültek s ha Svédország gyorsan helyrehozta az elmúlt évek katonai mulasztásait, úgy képes megvédeni határait, területi épségét és függetlenségét. Ez az elmélet most megingott. A francia frontot legázoló tankömegek és Stuka-zuhanórepülőgépek nemcsak a „gloire” és „victoire” népet törték le, de sebet ejtettek a ma még semleges kis államok

lelkén is. Svédország lelkén is. Nem jelenti ez azt, hogy a svédek fejadják már elméletileg független segítségüket, hogy céltalannak tartják a további fegyverkezést és ha sor kerülne rá, az ellenállást, de kétségtelen, hogy egy bizonyos nyomott hangulat kezd rajtuk elhatalmasodni s egyre többen említik meg a legjőbb sikert ejért európai államfő kijelentését, hogy: „a kis államoknak nincs létjogosultságuk”. A világ új nagyhatalmi tömbökre fog oszlani egy-egy vezérállam s körülötte számos védelme alatt álló kis ország formájában s hogy melyik kis ország, melyik tömbnek lesz a tagja, azt nem ő, hanem a vezérállamok fogják eldönteni.

Észak államai közül Svédország és Finnország ma függetlenek. Mindent el fognak követni, hogy ezt a helyzetüket megőrizzék a jövőben is. Azonban nem szabad elfelejteni, hogy két nagyhatalom malomköve között vannak s hogy ezek a nagyhatalmak különböző lehetőségekkel rendelkeznek arra az esetre, ha bizonyos kívánságaikat meg akarják valósítani. Vannak-e kívánságaik? Van-e meg egyezés közöttük? Marad-e itt Északon minden úgy, mint ebben a pillanatban, vagy tervbe vettek-e változásokat? Nagy kérdések ezek, kérdések, amelyre milliók várják naponta a választ, mert milliók jövődő sorsa és élete függ ezekről.

Észak népei szorongó szívvel lesik azt a döntő pillanatot, amely meghozza részükre a végleges feleletet...

(Stockholm.)

BALOG ZOLTAN

FORUM névön is nagy filmeket látszik. Tel.: 20-10.

Ma szenzációs két óra műsor!

I. **Ha eljön a holnap...**

Char'es Boyer (s Irene Dunne) el.

UFA hirdók a legújabb háborus eseményekkel. — Előadás: 5, 7, 15 ó: 9.15 órakor

II. **Mr. Moto: Gyilkosság a ringben**

PETER LORRE-val.

ARADI KOZLONY

Cefon: László Sugönyecz: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Egy hónapra 70

Férjek hét-parancsolata

Carley Berg amerikai férfinak, aki a Colorado államban él; Denverben lakik — úgy látszik — sok szabad ideje lehetett, mert elkészítette a férjek nem tíz, hanem hét pontból álló parancsát és azt az egyik amerikai lapban nyilvánosságra is hozta. Az amerikai férjek hét parancsa a következőképpen szólnak:

1. Ne menj este hazulról, a feleséged tudja és beleegyezése nélkül.
2. Ha sétálni méssz, ne maradj 30 percnél tovább hazulról távol.
3. Ne vedd igénybe a gépkocsit — feleséged tudja nélkül.
4. Ne tégy látogatást családoknál előzetes bejelentés nélkül.
5. Napközben, ha üzletre gondolsz és azokkal foglalkozol, gondolj időnként a feleségedre is és a jó üzletnél ne feledkezz meg róla.
6. A hét minden napján legalább egy órát foglalkozz az irodalommal és művészettel is, hogy ugyanígyen ilyen felkeltő maradj, mint amilyenek legegység idején mutattad magadat.
7. A bankba betett pénzt ne szerepeltess csak a magad nevére, hanem a feleséged nevére is.

Az amerikai nők körében Berg hét parancsolata érthetően nagy népszerűsége telt szert.

Van azonban az egész dolognak érdekes mellékajtsa is, Berg egy napon lovagolni indult, amikor egy kóbor méhraj támadta meg és erősen összecsapta. A férfi riadtan ugrott le a lóról és igyekezett a kóborba menekülni. Felesége szemrehányást tett neki, hogy miért nem volt elővigyázatos és a házasársak egy összekapitak, hogy végül is válásra kerül a sor. Berg ezek után nyilatkozatot adott le a lapokban, amelyben kijelentette, hogy hét parancsát visszavonja, mert beigazolódott, hogy a férfi számára mégis csak legjobb a tökéletes szabadság.

— Szabadságra utazott a török külügyminiszter. Ankara. (Radiorpress.) Szaradzsoğlu, Törökország külügyminisztere hétfőn elhagyta Ankarát és Smyrnába utazott, ahol nyári szabadságát tölti. Az általános politikai helyzet miatt a külügyminiszter rövidre szabta szabadságát.

— A szófia olasz nagykövet kihallgatása a bulgár kormányelnöknél. Szófia. (Rador.) Bulgária külügyminisztere, Popoff, kedden kihallgatáson fogadta a szófia olasz nagykövetet, akivel hosszasan elbeszélgetett. Kevésbé a tanácskozás előtt, Popoff Boris királynál volt kihallgatáson.

— Új kinevezések a Straja Tarii-nál. T. Gh. Sidorovic, a Straja Tarii parancsnoka a következő sportkinevezéseket eszközölte: 1. A 30.571. számú határozattal Lupascu Emanoil ezredet a román hand-ball szövetség elnökévé. 2. A 31.078. számú rendelettel Popescu Eugen kapitányt az UFSR vezetőségébe a Straja Tarii kiküldöttéként.

— IOAZOLAST KELL NYUJTANI A KIÜRITETT TERÜLETEKRŐL ELSZÁLLITOTT ÁLLAMI JAVAKRÓL. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter felszólította a kiürített területekről eltávozott összes prefektusokat és polgármestereket, hogy július 29-én jelenkezzenek a minisztériumban és számoljanak be arról, hogyan történt az állam javainak elszállítása. A prefekturák és polgármesterei hivatalok gépjárműveit július 28-áig nyugta ellenében be kell szolgáltítani.

— Befejelte utiát az olaszországi német tanulmányi bizottság. Róma. (Rador.) Az Olaszországban járó német tanulmányi bizottság befejezte munkáját. Tegnap Velenoen keresztül, ahol a tanulmányi kirándulás utolsó állomása volt, visszatért Németországba. A bizottság távozásakor az állami főméltóságok kiküldöttjei, valamint hatalmas tömeg bucsúztatta őket az olasz-német barátság, a Duce és a Führer éljenzése közepette.

— Magyar kormányférjak üdvözlötte Göring marsallhoz. Budanest. (Rador.) Horthy Miklós magyar kormányzó táviratban üdvözölte Hermann Göringet, abból az alkalomból, hogy a birodalom tábornagyává nevezték ki. Göring marsall táviratban mondott köszönetet a magyar kormányzóknak, valamint Teletki és Csáky grófnak, akik szintén üdvözölték kinevezése alkalmából.

— NEUILLYBE ÉRKEZETT A VILÁGHÁBORUBAN HARCOLT BOLGÁR HADSEREG VOLT FŐPARANCSNOKA. Páris. (Rador.) Zsakov, a világháború bolgár hadseregének volt főparancsnoka tegnap Neuillybe érkezett, ahol díszszázad fogadta. Zsakov főparancsnok megkülönböztetett fogadtatása feltűnést keltett. A főparancsnok beltra nevét az aranykönyvbe abban a tereben, hol a békeszerződést aláírták.

— Napholcz Pál nagyváradi-szatmári megyéspüspök a nápai nunciushal, Kolozsvár, Casulo András, a Szentzék romániai követe távbeszélőn magához kérte Napholcz Pál jezsuita atya, kolozs-monostori plébánost, Napholcz Pál elutazott Felső-Tömösre, ahol a nuncius jelenleg tartózkodik. Az új nagyváradi-szatmári püspököt szerdán várják vissza Kolozsvárra. Nagyváradi utjáról, a szentelésről és a beiktatásról eddig még nem érkeztek hírek.

Állj! Ki vagy?

Az angol király!

A londoni lapok érdekes és egyben jellemző esetről számolnak be, amint lájk: „Incidentsről”, amely a napokban történt néhány kilométernyire a fővárostól.

Az önkéntes szervezetek, amelyeknek a nagyobb része a legfiatalabb és a legdöbben korosztályokból rekrutálódik, pontos szolgálatot tart fent az éltörnyös veszedelem kiküszöbölésére. Az önkéntesek legnagyobb része már az 1914-es világháborúban is szolgált és sokaknak közülük meg van a Victoria-keresztjük is amit személyes bátorság jutalmazására alapítottak.

Egy ilyen önkéntes csoport megállított egy autót, amely teljes sebességgel haladt az országúton.

— Állj ki vagy!
— Anglia királya.

Az önkéntes osztag vezetője azonban nem elégedett meg ezzel az egyszerű felvilágosítással, hanem az igazoló okiratokat kérte. A szabályszerű igazoltatás után György király hosszasan elbeszélgetett az önkéntesek parancsnokával és őszinte megelégedését fejezte ki alett, hogy senkivel sem tesznek kivételt.

— Szabad a nyilvános táncmulatság Németországban. Berlin. A DNB jelenti: Hitler rendeletére újból megengedték a nyilvános bálak megtartását szerdai és szombati napokon, este hét óra után.

Tisztelettel értesitem az igea tiszteit közönséget, hogy a

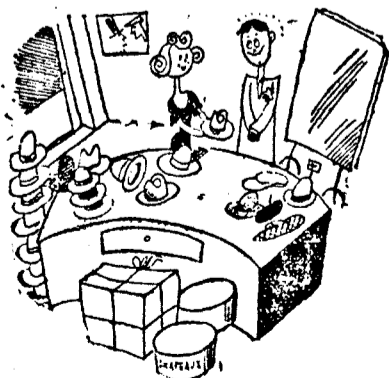
FEKETE BÁRÁNY

vendéglő és szálloda

vezelését átvettöm és szolid polgári szellemben a legremekbbs francia és magyar konyhával speciális grátarral, tisztán kezelt italokkal, naponta friss csapolású sörrel állók, a legolcsóbb polgári áron. az igen tisztelt közönség szolgálatára. — Friss marosi halból halászié. Szíves pártfogást kérek.

— Súlyos autoszerencsétlenség a Brassó-Bucuresti közötti országúton. A Bucuresti-Brassó közötti országúton tegnap Brassó közelében súlyos közlekedési szerencsétlenség történt. A 284. számú targoncistai autót Gheorghiu törvényszéki elnök feleségével s leányával Brassó felé haladt. A gépkocsit Iosif Basarabeanu sofőr vezette. Utközben, eddig még ki nem derített okok miatt, egy szembejövő autóval összeütközött és mindkét gép teljesen összetört. A törvényszék elnök, felesége és leánya súlyosan megsebesült, a sofőr haldoklik.

A kis kacér...

— Drága kisasszonykám, úgy látom, nincs megfelelő kalap... Mondja csak, tetszem magának kalap nélkül is?...

Nacionalizálják a romániai petróleumtermelést

Az „Astra Romana” rendkívüli felhatalmazást kapott

Berlin. A Német Távirati Iroda jelenti: Német politikai körökben kedvező visszhangot keltett a román kormány az az elhatározása, amely szerint az egész román petróleum termelést nacionalizálja és a magántársaságok kezéből az állami kormánybiztoság kezelésébe adja át. Berlinben úgy tudják, hogy az Astra Romana társaságot a romániai petróleumtermelés kihasználása tekintetében rendkívüli felhatalmazásokkal látták el.

— A PAPA UNOKAÖCCSÉNEK ESKÜVŐJE. Vatikánváros. XII. Pius pápa délelőtt magánköpójában szűk családi körben megeskette unokaöccsét, Julianó Paceji márklt, aki egy olasz előkelő urilányt vett feleségül. A szerződés a jelenlegi viszonyokra való tekintettel a pápa kívánságára csak a legszigorubb családi körben folyt le.

— Újabb elbocsátások a közszolgálatból. Bucurestiből jelentik: A közmunkaügyi és a közlekedésügyi minisztérium újabb 93 izraelita vallású ideiglenesen alkalmazott munkaerő elbocsátását rendelte el. A CFR-től összesen 23 mérnököt, orvost építész és egyéb alacsonyabb beosztású alkalmazottat, a postától 2 mérnököt, az utvezérgazgatóságtól pedig 68 mérnököt, műszerészt, segédműszerészt és gépkezelőt bocsátottak el.

— Léglírat Budanest és a magyar felvidék között. Budapestről jelentik: A magyar királyi posta a Magyarország és a felvidéki területek közötti forgalom meggyorsítása végett elhatározta, hogy Budapestről postai léglíratot indít Kassa és Ungvár felé.

— Kedden is hustalan nap lesz Itáliában. Róma. (Rador.) Olaszországban mostantól kezdve keddi napokon is hustalan nap lesz. A vendéglőkben a kenyérpazarlás meggátolása végett, egy vendégre eső kenyéradagot 15 grammban alapították meg.

— LÉNAU HALÁLÁNAK KIENCVENEDIK ÉVFORDULÓJAI UNNEPLI A BÁNÁTI NEMETSÉG. Lénau Miklós, a nagy német költő, tudvalevőleg bánági származású volt. Apja a bánági koronauradalom alkalmazásában állott. A költő halálának kilencvenedik évfordulóját ünnepélyes keretek között ill meg az itteni némettség. A német népcsoport minden helyi szervezete Lénau emlékünnepet rendez. A főünnepség színhelye a költő szülőfalujában, a temesgyevi Lénauhelm községben lesz augusztus 18-án.

— Dr. Lázár Augustin ügyvéd irodáját Str. Consistoriului 23. alá helyezte át.

— Zsidóvallású tisztviselő elbocsátása Magyarországon. Budapestről jelentik: A bucaresti Capitala című lap értesülése szerint a magyar hatóságok az állami ügyvitelben dolgozó zsidóvallású alkalmazottak további elbocsátásának ügyével foglalkoznak. A közlekedésügyi minisztériumból tizennyolc mérnököt, két orvost, egy építész és hetvenhat műszaki tisztviselőt bocsátottak el.

— ESKÜVŐ NAGYLAKON. Zelenák Mariska, Zejenák István nagybirtokos leánya és Repa János szlovákiai tanító július 23-án esküdtek egymásnak örök hűséget a nagyjaki evangélikus templomban.

— A villám halálra sújtott egy 17 éves lányt. Megrendítő szerencsétlenség történt a szatmári megyei Pusztahidegkut községben. Rogojan Julianna, 17 éves lány nagybátyjával együtt a mezőn dolgozott, amikor vihar kerekedett. A fiatal leány és nagybátyja egy terebélyes fa alá menekültek. Pár perc múlva villám csapott a fába és Rogojan Juliannát halálra sújtotta. A fa másik oldalán meghúzódó férfinak az ijedtségen kívül nem történt baja. A tragikus végű falusi leány eltemetésére az ügyvészség megadta a temetési engedélyt.

— Keil tudnia románul az állami tisztviselőnek. A semmitőszék a napokban fontos elvi jelen tőségű döntést hozott. Roszman Simon volt községi jegyzőt a belügyminisztérium azzal bocsátotta el az állami szolgálatból, hogy állami tisztviselő létére nem tud románul. A felebbezések során most a semmitőszékig jutott el az ügy és e legmagasabb fórum helyt adott a belügyminisztérium érvelésének, tehát kötelezőnek itéli az állami hivatalnok román nyelvtudását. Az indoklás így nemcsak Roszman Simont érdekelheti, hanem közérdekű és többek között a következő megállapításokat teszi: „A köztisztviselők alapszabályainak megfelelően, a román nyelv tudása lényeges és állandó feltétel, amely nélkül senki nem nyerhet el köztisztviselői állást, vagy nem maradhat meg benne.”

Magyar törvényjavaslat a nemzeti érület megvédéséről

Budapest. (Rador.) Radocsay magyar igazságügyminiszter a magyar képviselőház keddi ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a nemzeti érület megvédéséről. A javaslat rendelkezései szerint mindazok, akik egy magyar állampolgár nemzetiségű érületét — bármilyen nemzetiséghez tartozék is — megsértéssel hat hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtandók.

A jugoszláv sajtó támadása a szabadkőműves intézmények ellen

Belgrád. (Rador.) A jugoszláv sajtó erőteljes támadást kezdett a szabadkőművesek ellen. A Slovenek című lap, amely Korosec volt belügyminiszter organuma, azt írja, hogy a szabadkőművesek állandóan a vallás, a hazza és a szociális előrehaladás ellen dolgoztak a múltban, most pedig az újjászülető európai rendet úgy akarják aláaknázni, hogy rémhírek terjesztésével szeretnék forradalmat, vagy háborút előidézni a Balkánon. Illetékes jugoszláv körökben az a vélemény, hogy rövidesen végérvényesen bezárják az összes jugoszláv szabadkőműves páholyokat, ugyanakkor már a közeli napokra valószínűnek tartják, hogy Sztojadinovic volt jugoszláv miniszterelnököt szabadlábra helyezik.

— Nemzet Pártja-tagnak kell lennie minden munkakamarai vezetőnek. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium körrendeletben értesítette az összes munkakamarákat és megyei munkaszolgálatok vezetőit, hogy július 31-ig minden vezetőségi tagnak be kell iratkoznia a Nemzet Pártjába. A beiratkoztak névsorát fel kell terjeszteni a Munkakamarák Uniójához és aki nem iratkozott be a Pártba, azt törlik a munkakamarák vezetőségének sorából.

— Megkezdí működését a párisi tőzsde Páris. A jövő héten — mint azt hivatalosan jelentik — a párisi tőzsde megkezdí tevékenységét.

— Másfél ezer cseh-nyelvi folyóirat és újság jelenik meg a cseh-morva protektorátus területén Prága (tn.) A cseh-morva védnökség területén eszközölt összeírás adataiból kitűnik az, hogy a védnökség területén összesen 1583 cseh-nyelvi folyóirat és újság jelenik meg.

— Nyomban jelenteni kell az állatok megbetegedését. Bucuresti. A földművelésügyi minisztérium felhívja a földművesek és állattenyésztők figyelmét az állatorvosi rendelkezésekre, amelyek szerint a megbetegedéseket és gyanús eseteket nyomban jelenteni kell a hatóságoknak, vagy a csendőrsőknek, hogy azonnali intézkedésekkel meggátolhassák egy járvány kitörését.

A nap humora

- Mi az. Idézést kaptál?
- Igen, egy kis bajom támadt a rendőrséggel, mert túl lassan vezettem az autót.
- Hát ez roppant érdekes, mást gyorsításért írnak fel, téged meg lassu hajtásért. Hogyan lehetséges az?
- Tudod az autó tulajdonosa utólról.

— Mondja csak Kővári ur. miért tesz maga nekem házassági ajánlatot? Bátorítottam én magát valaha?

— Hát nem? Két hét óta folyton arról beszél, hogy van egy dúsgazdag néni, akivel örökölni fog.

— RÉSZVÉNYEK UTÁN NEM VETHETŐ KI ÖRÖKÖSÖDÉSI ADÓ. Amint ismeretes, ez év április 1-én módosították a részvényekre vonatkozó örökösödési illetéket, oly módon, hogy az örökösödési illeték helyett egyenként fizetendő félszázalékos külön illetéket vetettek ki. Előfordult, hogy egyes pénzügyigazgatóságok eme illeték mellett kivejtették a rendes örökösödési adót is, azon a címen, hogy az örökösödési illeték magasabb, tehát az örökösök meg nem engedhető kedvezményhez jutottak. A fellebbezések folytán most foglalkozott az ügygel a Központi illetékügyi bizottság, Coman Negoescu államtitkár elnöksége alatt és döntésében kimondta, hogy azok után a részvények után, amelyek után kellő időben a félszázalékos illetéket lerótták, nem követelhető — örökösödés esetén — az örökösödési illeték, mivel ez esetben a kétszeri adózás esete állana fenn. Az indokolásban a bizottság kimondta, hogy a félszázalékos illetéket az örökösödési illeték helyébe alkalmazzák.

— Büntetések az aradi pénzügyigazgatóság hivatali körletében. A Monitorul Oficial július huszonharmadiki számában pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, amely arról szól, hogy Detaspas végrehajtási ügynököt és Varabi Petre fogalmazó-nyakornokot akik az aradmegyei Ternován működő behajtási kirendeltségnél dolgoznak, szolgálati mulasztás címén írásbeli dorgálásban részesítették. Teodor Maruster végrehajtási ügynököt, aki az aradi pénzügyigazgatóság kötelekében működött, dorgálásra és 15 napi fizetésének levonására büntették súlyos szolgálati szabálytalanságok miatt. Pavel Stoicat, az aradi behajtási pénzügyigazgatóság alkalmazotját egy hónapra eltiltották szolgálati teljesítésétől, ami fizetésmevonnással jár, súlyos szolgálati szabálytalanságok és hivatalbeli kötelezettségétől való eltérés miatt.

HÓHULLÁM SPANVOLORSÁGBAN ÉS AMERIKÁBAN. Madridból jelentik: Spanyolországban néhány nap óta óriási hóhullám pusztít. Szerdán árnyékban Madrid, Cordón és Sevilla városokban 42 fokot mutatott a hőmérő. Amerikában a hatalmas meleg tovább tart. Ujabbán 280 ember halt meg hóhullában.

— Új tanárnői kinevezés Aradon. A nemzetnevelésügyi minisztérium 113.011. számú rendeletével Elena Andreescut, az aradi Ghiba Birta leánynevelőintézet francia nyelvtanárnőjét az ipari leányoktatás kötelekében állásba helyezte.

„Anna örök”

Anna — az egyik legszebb és legkedveltebb női név, amelyet valaha a boldogságos szűz Mária anyja — aki hosszas terméketlenség után szülte leányát, Máriát. — viselte. A hagyományok szerint Szent Anna csontjait Krisztus utáni 710 esztendőben a Szentföldről Konstantinápolyba vitték, ahol felépült a legszebb keleti pompájú Anna-templom. Szent Anna napja július 26. tehát a mai napon ünnepeljük emlékezetét.

Anna... kellemesen puhán cseng — s ha visszafele olvassuk — ugyanaz marad mintha a nyugodt víz felől tükröződne vissza egy kedves feledhetetlen arc... Kinek nincsen Anna-napi emléke? A hagyományos Anna-bálok forgatagában összesimulnak a párok... „Anna...” szól a sóhaj a júliusi éjszakán, amikor a végtelen égen, színporkázó csillagok alatt a méla holdfény remegésében, kábultan a keringőtől muzsikál a név... „Anna örök” — jajdal lel Juhász Gyula, a magyar irodalom legszebb Anna-versének költője is. — Anna és az egykori bál felejthetetlen...

— Kilenc vagon svájci tej a párisi gyermekeknek. Bernből jelentik: Az amerikai Vöröskereszt intézkedésére az Baselből 9 vasúti kocsi indították utnak Párisba, hogy a párisi gyermekeknek pasteurizált tejet, süteményeket és más ennyitől vigyenek szeretetadományként.

— GHERMAN DANTE DR. ELHAGYTA A KÓRHÁZAT. Gherman Dante dr. aradi ügyvéd ügyében a igazságügyi hatóságok vizsgálata befejeződött. Az ügyvéd — akit a központi kórházban ápoltak — különben felépült és az elmúlt nap folyamán elhagyta a kórházat.

— LÓ NADRÁGBAN. Joseph Pyan newyorki közlekedési rendőr elővezette Lorenzo Loponalo házaló zöldségarust, mert a kocsiába fogott lovacska első lábait nadrágba voltak bujtatva. Loponalo felháborodottan tiltakozott a rendőrbíró előtt minden gyanúsítás ellen, hangoztatva, hogy gyermekére is nadrágot huzt tehát a lovacska felruházása is csak atyal szeretetének jele lehet. A bíró állatkínzás miatt 40.000 leinek megfelelő pénzbírságra ítélte a zöldségarust, miután kiderült, hogy az atyai szeretet jelei súlyos sebeket takartak a ló lábain.

— Angol orvos különös tragédiája. Stockholm. (Rador.) A svéd lapok londoni tudósítói egy angol orvos halálát tragédiájáról számolnak be. Az angol hadügyminisztérium rendelkezésére ugyanis az országutakra üveg- és cserépdarabokat szórta, hogy az ellenséges autók és páncélcsovciknak gumikerekeit tönkretegyék és a kocsikat megakadályozzák az előre menetben. Minderről nem tudott John Canneri orvos, akit egy szüléshez hívtak és autóján 60 kilométeres sebességgel sietett betegéhez. Az autójumi defektet kapott, a kocsit nekiment egy táviróoszlopnak és a szerencsétlenség következtében az orvos holtan maradt az országuton.

A tantermek költartalma határozza meg a kisebbségi iskolák beirható tanulóinak a létszámát

Brassó. A közoktatásügyi miniszter közölte az egyes iskolafenntartó egyházak vezetőivel, hogy a felekezeti és kisebbségi iskolák személyzetére nem alkalmazzák a nyugdíjaztatósi korhatárt. Ugyanez a leirat közli, hogy a felekezeti iskolák törvényesen megállapított létszám felett annyi tanuló irhatnak be, ahányra működési engedélyük szól, vagy ha az engedélyben nincsen megállapítva a tanulók száma a tanulók létszáma a tanterem költartalma szerint alakul. Amely községben csak egyetlen iskola van, ott az engedélyben megállapított létszám felett is felvehető tanuló, de figyelembe kell venni a tantermek befogadókapacitását.

Vadászfegyverek beszolgáltatása

Tíz napon belül kell eleget tenni a rendelkezésnek.

A kolozsvári hadtestparancsnokság megsemmisítette az összes addigi vadász- és fegyvertartási engedélyeket és hirdményeken szította fel a tulajdonosokat fegyverek beszolgáltatására. A beszolgáltatás tíz napon belül kell, hogy megtörténjen. A vadászengedélyek és vadászfegyverengedélyek tulajdonosai vadászegyesületeik útján kérhetik a tíznapos határidő meghosszabbítását a fegyvertartás szolgálatát illetően. A vadászegyesületek már áprilisban megkapták az erre vonatkozó kérvénymentákat. Az új vadászati engedélyek és fegyvertartási engedélyek megszerzéséhez a csendőrség véleményvezését kell kérni, amelyvel a kérvényt a vadászati felügyelőséghez, majd ennek láttaozása után a fegyverbizottság elé kell terjeszteni. A fegyverbizottság adja ki az új engedélyeket. A kérvényezőknak a törvényszék és az állami ügyészség bizonyítványát és 2 fényképet is kell a kérvényhez mellékelni. A kérvénymentát a megyei prefektura illetékes ügyosztályán lehet átvenni.

— Aradon helyezik el a csernovici egvetemet? Annak idején megemlékeztünk a temesvári Dacia című lap javaslatáról, hogy a hajléktalanok vált csernovici egvetemet Temesváron helyezték el. A Stirea című lapban I. B. Martin főszerkesztő most cikket írt, amelyben amellott foglalt állást, hogy a csernovici egvetemet Arad kapja meg. „Ezzel Arad némi kártérítést kapna azért — írja — a Stirea főszerkesztője — hogy számos intézménye és iparvállalata elköltözött Aradról. Mielőtt még olyan városok javára történne döntés, amelyek minden intézményt és minden iparvállalatot a maguk számára akarnak megszerezni, arra kérem a helyi hatóságok, valamint az aradi közélet vezetőit, hogy határozottan lépjenek közbe annak érdekében, hogy a csernovici egvetemet Arad kapja meg.” Értésülésünk szerint ennek a javaslatnak az alapján rövidesen határozott mozgalom indul a fenti kívánság megvalósítása céljából.

Ména horgászás is tilos Angliában

Londonra alig lehet ráismerni, mondja egy semleges megfigyelő, aki most érkezett vissza az angol fővárosból Kopenhágába. Barrikádok és drótkadályok egészen megváltoztatták a város külső képét. Egy hivatalba vagy hatósági épületbe nem lehet külön engedély nélkül belépni. Még az újságpaloták előtt is kettős fegyveres őrség áll éjjel-nappal. Ujabbán az öreg urak kedvenc sportját a horgászt is betiltották, mert a Themset haditerületnek nyilvánították.

— Továbbra is letartóztatásban marad az Officiul Roman de Turism igazgatója. Bucurestiből jelentik a Rador: A bucuresti-i törvényszék vádtanácsa kedden visszautasította Lazar Lazarovicsnak, az Officiul Roman de Turism igazgatójának szabadlábra helyezési kérését és így Lazarovics letartóztatásban marad. Ismeretes, hogy deviza és nemesfémek csempészéséért folyik ellene eljárás.

— ENGEDÉLYEZTEK EGY ZSIDÓ LAP. MEGJELENÉSÉT NÉMET-LENGYELORSZÁGBAN. Krakko. (Centropa-Press.) A német fennhatóság alá eső lengyel terület zsidósága részére közelebről zsidó újság fog megjelenni. Ez az újság szigorúan a zsidóságot érdeklő kérdésekkel fog majd foglalkozni. Az újság elsősorban a kivándorlást érintő kérdéseket tárgyalja, valamint a zsidókat érdeklő társadalmi és vallási kérdésekkel fog bővebben foglalkozni.

— Frint Lajos koporsójára szánt koszorúmegváltások. Az elhunyt magyar evangélikus egyházfi emlékére az alábbi befizetéseket eszközölték az aradi evangélikus egyháznál: dr. Abaffy Aurel 300, Thuró Péter és neje 200, özv. Färber Lajosné 300, Kovalcsák Gyula 200, N. N. 500, dr. Ackermann Ferdinand és neje 1000, Bácskay József és neje 300, Piedler Imre és neje 200, Guld Emil 500, Németh Zsigmond 500, dr. Schellenberg (Ujzámánd) 500 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
VOJTEK gyógyszerár. Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszerár. Piata Mihai Viteazu
BERNÁTH gyógyszerár. Álomással szemben
BERGER gyógyszerár. Saruna-ut.

A német sajtó nagy méltánnyal ismerteti a magyar Kárpátalja önkormányzatának tervét

Budapestről jelentik: A külföldi lapok részletesen ismertetik a kárpátaljai kisebbségi kérdéssel szülő törvényjavaslatot. A német Országai Essener Nationalzeitung cikket ír és kifejti, hogy ennél a törvényjavaslatnál a ruszinok régi kívánságáról van szó. A lap szerint ezt a megoldást husz éven keresztül már a cseheknek kellett volna megvalósítani. A magyarországi megoldás most biztosítja a

ruszin nép számára a kulturális tevékenységet és a ruszin nyelv használatát. Igen nagy fontossága van ennek a törvényjavaslatnak, mert ez azt mutatja, hogy Magyarország tisztában tartja a kisebbségek jogait. Hosszabb cikkben foglalkozik a törvényjavaslatról több svájci lap, így a Neue Zürcher Zeitung is.

A TERMÉSZET ÉLETE

A madarak élete és hivatása

Kint vagyunk a pusztában, ismerjük annak életét, de mielőtt még bucsut vennék annak fiaitól, vegyük szemünk elé egyik igen gyakori és népszerű munkásának az életét, a vetési varjúét. A vetési varjú a csoportos élet kedvelője. Fészkeket is csoportos telepeken, többször sok ezer párra kitévő telepeken rakják. Szülőhelyekhez ragaszkodnak és éppen ezért van az, hogy egy-egy vidéknek olyan nagy varjú-telepei vannak. Főbb élelmük a talajban és annak felszínén élő rovarokból áll és amíg elegendő rovar nem talál, egyéb növényi magvakból és gyümölcsökből táplálkozik. Szülőhelyükről sokszor 50-60 kilométer távolságra is elköborolnak, de estéli pihenőre mindig visszatérnek a megszokott tanvájukra. Rovar-inváziós vidékeket rendszeresen felkeresik és ott alapos munkát is végeznek a cserbogár, pajorok, sáskák, drótféreg, lóbogarak és egyéb kártékony rágcsálók soraiban. Fiókanevelésük idején egy-egy nagyobb variutelepek vagonokat megtöltő nagy tömegű rovar fogvasztanak el, ha figyelembe vesszük azt, hogy egy 4 fiókából álló varjú-család, a kikeléstől a kirepülésig 4 és fél 5 kg. rovar fogvaszt el. Mit jelent ez kedves olvasó egy 2-3 ezer párt számláló varjú-telepnél? És mit jelentenek a gazda részére azok a rovarok, ha a szántóföldjében maradnának? Hogy a talaj életének mennyire szüksége van a madarak segítségére, misem igazolhatja jobban, mint az, hogy a varjú csőr-alkulata talajásásra alkotódott. A homokos pusztáknak, a sávár, szikes rónáknak, és egy a mocsaras vidékeknek meg van a maguk madárvilága, éppen úgy, mint ahogy változó madárfajjal találjuk magunkat szemben a fenyőtölgy-, a nyír-, vagy az akácerdőkben. Ezeket a változásokat észlelhetjük a hegyes vidék különböző magasságában is. Egy meredek, szirtes hegytetőről azt hinné a szemlélő, hogy ott kihalt minden élet. Falmeredek sziklás hegyeken él a legendás híri szirti sas. Ott találhatjuk szembe magunkat a kövi-rigók tarkatollu fajával. Szirtes oldalain lévő üregekben, várronfalak arra alkalmas helyein fészkel a szirti fecske, a szirti galamb. Ott gyönyörködhetünk a hajnalpirkadást üdvözlő, díszestollu hajnalmadarak kora reggeli érdekes röpködésében. A szirtes kiugró párkányain fészkel a verszomjas vándorsólyom. A sziklák elrejtett barlangjaiban él és fészkel a kis és nagy kecskefejű. Ott találhatjuk elrejtett fészket a legnagyobb éjjeli ragadozómadarunknak, az uhunak is. Itt érzik ők otthon magukat, szegényes, zord hazájukban.

A zord hegyvidékről ereszkedünk alá az erdőlármás világába, ahol a természet életének változatos gazdag élményei tárulnak szemünk elé. Látniuk a fák törzseit és ágait ápoló figyelmes harkályok, csuszkák és fakuszkák, fáradhatatlan munkálkodásait. Látniuk a lombok és vékony ágak életét biztosító apróbb madárkák szorgos ugrándozásait a fa koronái között, ahol a lombpusztító rovarok sorait vannak hivatva gyéríteni. Nézzünk be a bokrok aljait uralgó örökös homályba, ahol a homályt kedvelő rigó-félék erdei szalonkák, tülemülék, ökörsemek a helyzet urai. Szerény toll-ruhájuk is aszerint formálódott, színeződött, mint amilyen az ő sötét világuk.

Tekintsünk be kedves olvasó a vizek életének gazdag madárvilágába, ahol a különböző formájú és nagyságu madarak számos változatai vonulnak fel szemünk elé. Amilyen a forma, amilyen a nagyság, olyan változó a teendője is a madárnak. Minden vízi madár tudja a helyét és végzi a kötelességét, egyes faja kimondottan keserves és fárasztó munkáját. Csekély vizek munkásai a gázlók. Mélyebb vizek munkásait az uszó és bukó madárfajok képviselik. Szinte passzív nézni a bukó réce fiak művészi vizialakításait az anyjuk után, élelem keresésük idején. De sokkal csudálatosabb az élete a vízirigónak, amely madár élet-hivatása ott van, ahol a hegyekben alá folyó patakok rohanó zuga vizeséseket képeznek. Ott él a vízirigó a vizesések örvénylő sziklás medrében, ahol sürü időközönként a tajaköz vízbe alámerül és a vízmeder sziklás fenekén vadászatot a kérészek, a szitakötők, a tegzerek és egyéb vízben élő rovarok után. Ha figyelni az ember ennek a fontos kis madárkának a víz alá merülését az örvénylő tajaköz vizesésbe, szinte fél, hogy sohasem jön felszínre, de ajg egy percnyi idő múlva újra megjelenik szárazon, egészségesen, a szájában egy vízrovarral.

BIRÓ PÁL.

(Folytatjuk.)

Tragikus pilótaszerencsétlenség a baneasai repülőtéren

5 pilóta veszítette életét géphiba miatt

Bucuresti. A baneasai repülőtéren vasárnap tragikus szerencsétlenség történt, ami öt román pilóta halálát okozta. Ezek között szerepel Genovici főhadnagy és a CFR pilóta-iskolájának négy okleveles repülőnöke. A baleset egy kétmotoros angol gyártmányú repülőgéppel történt, amelyet egészségügyi repülőgéppel rendeztek be. A gép 250 méter magasságban elvesztette sebességét és ilyen esetben a pilóta nem tudja a gépet megmenteni.

A szerencsétlenül járt Nicolae Genovici, valamint Adam, Ilescu, Comsa és Voitec vasuti pilótanok koporsóit díszes katafalkra helyezték el, majd az istentisztelet végeztével Niculescu Echile tábornok mondott gyászbeszédet, melynek során közölte, hogy ötélsége, a király Genovici rendi főhadnagyot post mortem a hátorság és érvény aranykeresztjével tüntette ki. Fotiu Gheorghe, a Lares vezérigazgatója bucsuztatta a szerencsétlenül járt négy pilótát. Az áldozatok temetése tegnap folyt le a bucuresti-i katonai temetőben.

Amint Adam, Ilescu, Comsa és Voitec vasuti pilótanok koporsóit díszes katafalkra helyezték el, majd az istentisztelet végeztével Niculescu Echile tábornok mondott gyászbeszédet, melynek során közölte, hogy ötélsége, a király Genovici rendi főhadnagyot post mortem a hátorság és érvény aranykeresztjével tüntette ki. Fotiu Gheorghe, a Lares vezérigazgatója bucsuztatta a szerencsétlenül járt négy pilótát. Az áldozatok temetése tegnap folyt le a bucuresti-i katonai temetőben.

SPORT KÖZLÖNY

Augusztusban lejátszák a Rapid-Ferencváros Kis Középeurópai Kupa döntőt

Bucuresti. Az Universal Sport jelentést követően, amely szerint vasárnapig feltétlenül megállapodnak a Ferencváros-Rapid kis Középeurópai Kupa döntő lejátszásának időpontjáról. A lap szerint vasárnapig Budapesten, Bucurestiben vagy

Temesváron kupakonferenciát tartanak, ahol véglegesen döntenek a Rapid-Ferencváros mérkőzés ügyében. A Ferencváros vezetőségének az a kívánsága, hogy a döntőmérkőzéseket augusztus hónap folyamán feltétlenül lejátszák.

Selejtező mérkőzéseket játszanak a Victoria és az Universitatea

Bucuresti. Mint ismeretes, az a terv merült fel a szövetségben, hogy az őszi fordulójól kezdve 14 csapat fog résztvenni a Nemzeti Bajnokság küzdelmeiben. A bajnokság 13. helyére az Unirea Tricolor jelölték ki. A 14. helyre az Universitatea

csapatát vették számításba. Most a legújabb hírek szerint az Universitatea és a Victoria két selejtező mérkőzést fognak vívni egymással. A selejtező mérkőzésekből kikerülő győztes bejut a Nemzeti Bajnokság A) csoportjába.

A jövő héten tartják meg a Biroul Federal ülést

Bucuresti. A Biroul Federal e hétre tervezett ülését elhalasztották. Az új ülés időpontját még nem tűzték ki, de valószínű, hogy a jövő hét folyamán sor kerül erre a nagyjelentőségű tanácskozásra, amelyen több fontos ügyet tárgyalnak meg. Az új ülés időpontját a szövetség főtitkársága állapítja meg.

A jövő válogatottjai

Bucuresti. A németektől elszenvedett súlyos vereség után a labdarúgó szövetség kijelölte azokat a játékosokat, akikre a jövő labdarúgó sportját akarja alapítani. Ezek a következők:

Kapusok: Draghiescu FC Braila, Pop Crisana, Savu Luceafarul.

Hátvédek: Petrescu Unirea Tricolor, Marinescu Unirea Tricolor.

Fedezetek: Simațoc Ripensia, Siclován Gloria, Codreanu Gloria, Pepelea DVA, Kovács Electrica, Marienut FC Ploesti, Joja U.

Csapatok: Coracu U, Medrea U, Marian Victoria, Mioc Ripensia, Andreescu Ripensia, Henegar Gloria, Șanescu Berbecea Socec Lafayette, Torsok Carmen, Bonatiu Carmen, Jurca U.

Ezeket az ifjúsági játékosokat a szövetség továbbra is különös gondban fogja részesíteni.

A TÖRÖK ATLETIKAI BAJNOKSÁGBAN a legjobb eredményt a 110 m.-es gátfutásban Fajk érte el 14.7 mp.-cel, ami az idei legjobb európai eredmény. Rudigrásban Muhiddin 385 cm.-rel új török rekordot állított fel. Egyéb jobb eredmények: 100 m.: I. Muzaffer 10.9 mp. 200 m.: I. Muzaffer 23 mp. Gerely: I. Mehik 57.87 m. Hármasmugrás: I. Öktek 14.07 m.

O INDUL A B) LIGÁBAN A JUVENTUS. Bucuresti. A Juventus vezetősége elhatározta, hogy a csapatot feltétlenül indítja a B) ligabajnokság küzdelmeiben.

O ERŐSITI CSAPATÁT AZ FC PLOESTI. Ploesti. Az FC Ploesti nagyszabású előkészületeket tesz, hogy csapatát az A) liga küzdelmeire megerősítse. Cociuban II.-t, Jordachescut már is le szerződött az egyesület vezetősége. A csapat trénerre Steinbach lesz.

O TRAGIKUS SORS ERTE HIDENT ÉS JORDANT, az egykori válogatott osztrák labdarúgó játékosokat. Mindkettő Franciaországba vándorolt, ahol nemrégiben francia állampolgárságot kaptak és a francia hadseregbe is besorozták őket. A németek a legutóbbi offenzia alkalmával őket is elfogták és véletlenül éppen szülőföldjükre, egy Bécs melletti községbe szállították őket, mint hadifoglyokat. A két játékos kiszabadítása iránt most a német labdarúgó szövetség tett lépéseket.

Ujból rendezik az országos teniszbajnokságokat

Bucuresti. Ismeretes, hogy a nemzeti teniszbajnokság küzdelmei félbeszakadtak. A szövetség most úgy határozott, hogy szeptember hó folyamán az egész bajnokságot előlről kezdve újból megrendezik és amennyiben a körülmények megengedik, a szövetség egy nemzetközi versenyt is ki fog írni.

Arverezik a Hungáriát

Budapest. Ismeretes, hogy a Hungária labdarúgó csapatát gazdasági okok miatt feloszlatták és így a játékosok szabadiistára kerültek. Ezek közül Szabót, Kisst, Négyesit és Dudást a WMFC szeretné leszerződtetni, de egyelőre a négy játékos megfizethetetlen. Biroval a BSZKRT, Vidorral az Ujpest tárgyal.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Rendelet az új munkarendszerről

Bucuresti. (Rador.) A Monitorul Oficial szerdai számában rendelet jelent meg az új munkarendszerről. A rendelet felfüggeszti azokat a rendelkezéseket, amelyek a napi munkaidőt 8 órában és a heti munkaidőt 48 órában határozták meg, úgy hogy ennél hosszabb munkaidőt is megengednek. Az új rendelkezés külön bizottságok engedélye alapján lehetővé teszi a nők éjszakai munkáját is. Tilos a sztráik és új rendelkezések szabályozzák a munkások és magántisztviselők szabadságidejét is.

10.000 vagon bulgáriai tűzifa behozatalát engedélyezték

Időszerű kérdések a kormány gazdasági bizottságának ülésén

A kormány gazdasági bizottsága tanácskozási ülésen és ez alkalommal George Leon pénzügyminiszter ismertette az ország pénzügyi helyzetét és felhatalmazást kért újabb pénzügyi törvények megvalósítására. A gazdasági bizottság ezután elfogadta a nemzetgazdasági minisztérium határozatát, amely szerint a cukor-áru árát különként 15 leiről 71 leire emelik. Foglalkozott a gazdasági bizottság a tűzifaellátással kapcsolatos nehézségekkel is, tekintettel a Constanta ellátására vonatkozó szempontokra.

10.000 vagon tűzifának Bulgáriából való behozatalát engedélyezte. Tudomásul vette a bizottság a nemzetgazdasági minisztérium azon határozatát is, amellyel a tömegforgaszatású szolgáló busok viszonylatában úgynevezett népi-árat határoztak meg. Külön árat határoznak meg a különleges hűtőknél, amelyeket tényüzési fogvasztási cikkek minősítettek. Végül Mihail Pribojan hadfelszerelésügyi miniszter jelentést tett a hadfelszerelési ügyekről és a hálsereg elővívési szükségleteiről.

A német-török kereskedelmi kapcsolatok megújítása

Belgrad. (tp.) A Politika leközli a Cumhuriyet című török félhivatalos cikkét, amelyben a cikkíró örömmel üdvözlöli a német-török kereskedelmi kapcsolatok megújítását, mint elhatározó lépést a Közép- és Délkelet-Európa közötti kapcsolatok helyreállítására. Törökország nagymennyiségű dohányt szállít Németországba, s mivel a búzatermés is jó hozamot biztosít, 15.000.000 török font értékű búzát is szállítanak a birodalomba.

„Holt-szezon” Bucurestiben. Bucuresti. Bucuresti kereskedelmi forgalmát „holt-szezon” jellemzi és üzletek alig jönnek létre. A kevés étel és gyümölcsfelhozatal következtében és a nagy kereslet miatt az árak igen magasak. Az ételolajból az olcsóbbmínőségűek hiányoznak.

EREDMÉNYEL JÁRTAK A FAELLÁTÁS BIZTOSÍTÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK. A központi állandó fa-bizottság legutóbbi ülésén megállapították, hogy a faellátás érdekében tett intézkedések hatása már mutatkozik. Az erdők kereskedelmi igazgatósága 12.000 vagon faragottfával rendelkezik és a munkálatok gyors ütemben folynak. Eredményel jártak a munkaerő és szállítási eszközök biztosítására alkalmazott intézkedések is. Naponta 60 vagon fa érkezik az erdők kereskedelmi igazgatóságának telepeire, s remélik, hogy néhány napon belül az érkezési mennyiséget napi 80-100 vagonra sikerül növelni. Intézkedés történt, hogy a vágás megfelelően haladjon a különböző jogiszemélyek és magánvállalatok telepeinél képező erdőkben is.

— SZAPPANGYARAK KÖZÖS ÉREKKEP- VISELETI IRODAJA. Bucurestiben „Sapo” cég alatt megalakult a szappangyarak közös érdek-képviselői irodája. Az iroda működési köre egyelőre a szappangyarak adóügyeinek egységes rendezésére és az általános szakmai érdekek védelmére terjed ki. Nyersanyagellátásról továbbra is minden üzem maga gondoskodik.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében öt különböző bizottság működését megszüntették és a bizottságok ügyeinek intézését a rendes ügyvitel hatáskörébe utalták.

Bucuresti. Jelentések szerint a kormány legfőbb óhaja, hogy összhangot teremtsen a mezőgazdasági és az ipari termékek ára között. A döntés eredményeképpen a falusi lakosság életszínvonala emelkedik majd.

A Monitorul Oficial Julius huszonharmadik számában minisztertanács határozat jelent meg az állandó fa-bizottság megalakításáról. A bizottság tagjai: Nemoianu államtitkár elnök, P. Ioan vezértitkár, dr. Dinu vezértitkár, Nedelcovicj és Grozescu mérnökök, Zeicu igazgató, mint tagok.

A nemzetgazdasági minisztérium körlevelet intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, amelyben felhívja a figyelmet, hogy jelentésszámu nagykereskedő nem terjesztette be az üzletkezési törvény nyolcadik és tizenharmadik szakasza értelmében kötelező készlet- és árkiértékelést.

— Személyi változások az ország nyersbőrrelátásáért intéző hivatal élén. Farkas Mózes dr., a kolozsvári Dermata-művek és az országos nyersbőrbeszerzési központ (ODAMP) vezérigazgatója a közelművekben felmondott Dávid Mihály igazgatónak a nyersbőrgyűjtő hivatal megszervezőjének Dávid Mihályt most a kolozsvári munkabizottsághoz kereselt nyújtotta be s abban jogai fenntartása mellett az egyévi felmondási időre író írtelményei fejében hárommillió 240.000 leirét perli a Dermatát. A munkabizottság a közeljövőben már meg is tartja a nagy érdeklődéssel várt ügy tárgyalását. Értékesítéink szerint Dávid Mihályt most a vidéki gyűjtőtelepek vezérszámolásának lebonyolításával több érdekelt telepes és timár felkérésére és a kistimárok bőrellátásának kisérgetésével foglalkozik.

Rádióműsor

— Romaniai rádióműsorok —

PÉNTEK. JULIUS 26.

Bucuresti. Radio-România, 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, művészeti sport és különféle közlemények. 13.15: Rádiózenekar román zenét ad elő. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különféle közlemények. Radio-România, 19.50: Hírek magyarul. Bucuresti. Radio-România, 20: Időjelzés. Nicolae Iorga tanár előadása. 20.15: Grétry, Debussy, Fauré-lemezek. 20.40: Hírek. 21: Donizetti: Lamer-moori Lucia. Háromfelvonásos opera lemezek. 22.05: Hírek külföldre németül, olaszul, franciául és angolul.

Budapest. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Rendőrzene. 15.30: Hírek. 17.15: Csevegés. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Zongorahangverseny. 18.45: Csevegés, lemezek. 19.15: Káronzenekar. 20.15: Hírek. 20.25: Korina cigányzenekar magyar nótákat muzsikál. 21.10: Hírek. 21.40: Magyarországon, Csevegés, lemezekkel. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Tánclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Farkas cigányzenekar. 1.05: Hírek.

Belgrad. 13: Népdalok. 13.45: A rádiózenekar hangverseny. 14.30: Hírek. 14.50: Orosz románcok. 15.40: Hírek. 18.45: Népdalok. 19: Előadás. 19.20: Tánclemezek. 20.20: A Nemzet Órája. 30.40: Népdalok. 21.20: Rádiózenekar. 22.40: Hírek. 23: Lemezek. 23.40: Hírek.

SZOMBAT. JULIUS 27.

Bucuresti. Radio-România, 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés és orvosi tanácsok, művészeti sport és különféle közlemények. 13.15: Grigoras Dinicu zenekara. 14: Hírek. 14.30: Ioana Radu éneke. 15: Közlemények.

Radio-România, 19.50: Hírek magyarul. Bucuresti. Radio-România, 20: Időjelzés, rádióposta. 20.15: Orgonazene lemezek. 20.40: Hírek. 21: Luceafărul zenekar. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: Hírek külföldre németül, olaszul, franciául és angolul. 22.40: Tánclemezek. 23: Zenekari táncok lemezek.

Budapest. 13.10: Büky cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Lemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Mesék. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Levetésláda. 18.45: Rádiózenekar. 19.45: Riportázs. 20.15: Hírek. 20.25: Heinemann Ede jazz-zenekara. 21.15: Hangjáték. 22.40: Hírek időjárásjelentés. 23.10: Farkas cigányzenekara. 24: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven. 0.20: Lemezek. 1.05: Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1939 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetés, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetés, az apróhirdetés elhelyezése 3302

OKTATÁS

Magyar-német gyors- és gépirást két hónap alatt tanít szaktanár. Érdeklődni „Erika” irógépvállalat. Arad, Str. Ale. Zandri 5., telefon 13-93. 3232

ALKALMAZÁST KERES

Gyermek mellé ajánlkozik középkorú intelligens nő, lehetőleg vidékre. Cim a kiadóban. 3300

ALKALMAZÁST NYER

Mindenes főzőnőt keresek. Cim a kiadóban. 3317

Perleki szakácsot keresek. Bul. Carol 56. I. em. ajtó 4. 3313

LAKÁS

Modern háromszobás összkomfortos lakás a centrumban azonnalra is kiadó. Eminescu-u. 41. földszint. 3308

Butorozott, lehetőleg modern lakást keresek központban augusztus 1-re. (Két szoba, fürdőszobahasználattal, esetleg ellátással.) Cimeket sürgősen a kiadóba vagy telefon 14-52 kérek 3314

VÉTEL-ELADÁS

Keleti összekötők, Singer varrógép, festmények, nagy ebédlőszőnyeg, kelim asztalterítő, diványpárnák, dohányzóasztal-ka eladó. Megtekinthető 10-12-ig és délután 5-7-ig Str. Moise Nicoară 9-11. I. 8

Eladók alkalmi áron alig használt, nagyon szép női nyári ruhák egyes butor-darabok, fagyfal.gép. stb. Cim a kiadóban. 3155

Bőröndök, keleti és belföldi szőnyegek, összekötők nagy ebédlőszőnyeg, 2 darab kelin asztalterítő festmények, eladók. Str. Moise Nicoară No. 9-11. I. emelet.

Jókarban levő kisebb cserépkályhákat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

INGATLAN

Eladó 68 nagy föld, fele szántó, fele legelő a csermői határban. Érdeklődni Dragalina-u. 16., ház mesternél Aradon. 3302

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsődleges betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmi iroda. Arad Bul Carol 46 (Lakás ugyanott) Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLÉK

Pincehelyiséget, nagyobbakat keresek bérbé. Nyársy pntér. Str. Cetarii 4. 3318

Garázs, raktárnak is alkalmas, piacér közelében olcsón kiadó. Atlanta cipőüzlet, Piața Avram Iancu. 3315

FIGYELEM!

Márkus Miklós vízvezeték-szerelő és bádogmester koncentrációjáról viz-szerkező újból vállal mindennemű szakosított víz- és bádogmunkákat rendes árban. Bul. Reg. Ferdinand 63-65 sz. (Dengi-ház).

Gyermekruha, és női felsőruha-varrást a legkényesebb ízlésnek megfelelőleg elvállalok. Str. N. A. Ureche 12-14. 3316

Olcsósági hullám a TEMPO bizományi üzletben

P. Scher Eliz palota.

háromajtós fehér szekrény 1900, par-szivógép 2500 zöld vasgép éjjeli szekrényel 1400, zongoraszek nádlés-sel 150 mahagóni ebédő 7500 kis Singer varrógép 1350 állóűkör 1450 főgyógy 400, festett ág és szekrény 980 állófogas 900, fürdőszoba faliszekrény keményfából 200 rész-ágy sodronnyal és matracal, bruna állapotban 4500 Schöberl-ágy 850, könyhalkredenc 350, petróleum gyors-fűző 130, festmények 200 lőttől. Fehér tükrös szekrény megfelel koz-metika, vagy fodrászüzletbe buffe-nek, 1150 Beteg-fotel 1150 4 db. kárpított szék 580 kasmirkendő, zongoraterítőnek 700, iskolapad gyermekeknek 500 zálogkönyvket közvetítünk a remesvári zálogházba, elintézésig előlege adunk zálogcé-dulát megvásároljuk.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Legújabb jelentéseink:

A jövő hét keddjére összehívták az angol alsóházat

Titkos lesz a képviselők kívánságának megfelelőleg összehívott ülés. A felelősségre-vonás napjai megkezdődnek Franciaországban

London. (Rador.) Attlee őrnagy ma közölte a nyilvánossággal, hogy a jövő hét keddjére összehívták az alsóházat, hogy azon az angol külpolitikáról tanácskozzanak. Azt is kijelentette Attlee, hogy az angol kormány a parlamentnek egy tekintélyes részének kívánságát teljesítette, amikor ezt a kedden megtartandó ülést titkosnak nyilvánította. Ennek következtében az angol külpolitikáról titkos ülésen tanácskozik a jövő hét keddjén az angol alsóház.

Megindult Franciaországban is a tisztogatás munkája

Vichy. Hivatalos jelentés szerint a Marseille nevű hajón eltávoztak Franciaországból az északafrikai francia gyarmatok képviselői: Dubois, Gaudou, Duan és Goistadineaux, akik azóta visszatértek rendes állomáshelyükre, Északafrikába. Ellenük vizsgálat nem indul. Mindazok a többi politikusok és nem katonaképviselők, akik a Marseille hajón távoztak el az országból, saját akaratukból cselekedtek, mert a képviselőház elnöke annakidején közölte velük, hogy senkit nem befolyásol ebbeli tervei végrehajtásában. Ezeknek a képviselőknek és politikusoknak viselniük kell azoknak az eljárásoknak a következményeit, amely eljárások megindításának módzatait most tanulmányozza a francia kormány.

A francia kormány hivatalosan közli, hogy a Marseille hajón eltávozott, három miniszterrel egyen ellen külön súlyos eljárás indul meg. Ezek: Daladier volt miniszterelnök, Delbos és Mandel volt miniszterek, akik a háború megindításáért, folytatásáért, valamint az ország összeomlásáért felelős francia kormány tagjai voltak, nemkülönben Campinschy volt miniszter, aki egy megelőző kormány tagjai között szerepelt.

A francia kormány Viraux könyvtárigazgatót, Laugier nemzeti kutatásügyi intézeti igazgatót és Lonchamber muzeumi igazgatót állásától megfosztotta, mert elmenekültek Franciaországból.

Személy szerint bírálják el a francia emigránsok ügyeit

Vichy. Baudoin francia külügyminiszter ma nyilatkozott, hogy személy szerint bírálják majd el a külföldi francia követségek és konzulátusok azokat, akik május 10-ike és június 30-ika között távoztak el Franciaországból és most újból vissza akarnak térni francia területre. A külügyminiszter kifejtette, hogy amennyiben valaki ezek közül meg is kapná a visszautazási vizumot, ez még nem jelenti azt, mintha megmenekülhetne a vagyonelkobzási eljárás alól és nem lenne rá is érvényes a francia állampolgárság elvesztéséről szóló minap kiadott dekrétum.

A felelősségre-vonás nem maradhat el

Vichy. A külföldi rádióállomások és a francia sajtó élénken kommentálja Marquet francia belügyminiszter tegnapi rádióbeszédét. A Petit Parisien nemcsak a háború megindításával vádolja az eddigi francia kormányokat, hanem a területek rója, hogy ők az előidézői az egész francia nemzet összeomlásának, amellyel, hogy a francia ifjúság lelkéből ki akarták ölni a hazafias nemzeti érzést.

„Ha ezek a lelkiismeretlen emberek nem állottak volna a francia állam élén — írja a lap — megmenekült volna Franciaország ettől a hatalmas szerencsétlenségtől. Az igazságszolgáltatásnak tág teret kell adni és a felelősségrevonás nem maradhat el, mert a megsértett jogrend és a nemzeti érzés arculesapása nem maradhat megtorlatlanul. A nacionalista érzés az, amelyből táplálkozva kell a nemzeti Franciaországnak felemelkednie.

Az angliai háború fejlődése

Berlin. A legfőbb hadvezetőség katonai szakértője megállapítja, hogy a német cirkáló és nehéz torpedórombolók főként az utóbbi napokban annyira kidomborodott a La Manche-csatornában és az Atlanti-óceánon, hogy ma már Anglia partjainak megközelíté-

sére nem lényegesek a német tengeralattjárók, mert cirkáló és torpedórombolók is sikerrel hajthatnak végre eredményes támadásokat. A német légi erő ugyanekkor eredményesen folytatja gazdasági háborúját az angol kereskedelmi hajózás ellen.

„Artatlanság”

Berlin. (Rador.) A német sajtó több organuma, közöttük a Völkische Beobachter „Artatlanság” címen erélyes hangú cikket ír Franciaország háborús felelősségéről a jelenlegi háború kitörésével kapcsolatban. A lap megállapítja, hogy még ma is vállrandító könnyelműséggel és nemtörődomséggel foglalkozik a francia közvélemény a háborús felelősség kérdésével és a Le Temps és a Journal de Debats azt a nézetét vallja, hogy Franciaország egyáltalán nem felelős a háború kitöréséért. A világ és a német közvélemény szemében azonban — írja a német lap — Franciaország nem bujhat ki a borzalmas felelősség és felelősségre vonás alól, mert az események és okmányok nyíltan bebizonyítják, hogy Páris kormánya rendszeresen kérésztette elő ezt a háborút Angliával együtt. A Vezér minden észszerűs lojalis békeajánlatát vagy visszautasították, vagy elhallgatták a nép előtt és 1938. decemberében csak mímelték békekészségüket, hogy azután azt annál erősebben szabotálhassák. Franciaország megindította a bekerítés politikáinak és valószínűleg győlethejáratot indított a birodalom ellen, míg végre elérte eredményét és kitört a háború. Elutasították Mussolini közvetítő javaslatát és nem fogadták el a lengyelországi hadjárat után sem a Führer békekészségét. Ha Franciaország mai urai — folytatja a lap — azzal akarnák mentesíteni magukat, hogy ők elfogadták volna Mussolini intervencióját és csupán Anglia nem engedte ezt meg nekik: ez nemcsak, hogy nem mentés, hanem még súlyosabban vádolja őket, mert bizonyítéka annak, hogy Franciaország a józan belátás és megértés szellemével ellentétben jobb meggyőződése ellenére és minden felelősség nélkül zudította rá a világra ezt a kalandvágytól fűtött bűnös háborút.

Fegyverkezik Argentina

Buenos Ayres. Az argentinai képviselőház ma titkos ülést tartott. Ezen a hadfelszerelés fokozásával és az államvédelem megerősítésének problémáival foglalkoztak. Az „El Mundo” című lap jó forrásból úgy értesül, hogy ezen a titkos ülésen 115 millió pezeta rendkívüli hitelt szavaztak meg a felszerelés fokozására.

Nem robbant bomba a Panama-csatornában

Washingtonból jelentik: Hivatalosan cáfolják azt a külföldön terjesztett hírt, mintha a Panama-csatornában bomba robbant volna. (Rador.)

Párisba költözik a francia Semmitőszék

Vichyből jelentik: A francia legfelsőbb semmitőszék visszaköltözik Párisba és rendes működését augusztus 5-én megkezd. (Rador.)

A halfai bombázás részletei

Haitából jelenti a Reuter ügynökség: A Halfa ellen szerdán végrehajtott légitámadásban 10 olasz repülőgép vett részt, amelyekről körülbelül 70 bombát dobtak le. Ezek egyrésze a tengerbe zuhant, míg a többi a város keleti negyedeire. A támadás eredményeként 46 ember meghalt és 70 megsebesült. Az áldozatok között csak egy rendőr van, míg a többi a polgári lakosság soraiból került ki. (Rador.)

Az angol közéleti vezetők gyermekeit repülőgépen mentik ki Angliából

Lisszabon. Egy Clyppers-repülőgépen szerdán angol gyermekek érkeztek kísérőikkel Londontól jövet Lisszabonba, hogy innen egy óceánjárón folytassák útjukat Amerikába. Megállapítást nyert, hogy a repülőgépen Lisszabonba érkezett gyermekek EDEN, DUFF COOPER és Lord ROTHMERRE családjának tisztségei.

Uj bolgár sajtófőnök

Belgrád. (Rador.) A Bolgár Távirati Iroda igazgatójává Nicolae Tolceac közirót nevezték ki, aki ezt megelőzőleg a belgrádi bolgár követség sajtóattaséja volt, ahol igen sokat dolgozott a bolgár—jugoszláv testvéri barátság klépítése érdekében és igen sok barátot szerzett meg a jugoszláv politikai életben. A belgrádi lapok melegen ünneplik az új bolgár távirati irodai igazgatót.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

ANKARA. A mai napon von Papen törökországi német nagykövét és Noman Menemencioğlu a külügyminisztérium államtitkárát és a külügyminiszter általános helyettesét kereskedelmi megállapodást írtak alá, amely újabb árucserre forgalmat létesít a birodalom és Törökország között. Az új német-török kereskedelmi megállapodás 21 millió 400 ezer török lira értékű áruval vonatkozik.

LONDON. A háborús gazdálkodás minisztere csütörtök este rádióbeszédet szándékozott mondani, amely elé nagy érdeklődéssel tekintett a közvélemény. Ez a már hirdetett rádióbeszéd váratlanul elmaradt, ami nemkevésbé nagy feltűnést keltett ugy Londonban, mint a külföldön.

ANVERS (Rador.) A német katonai főbiztosság által létesített flamand munkaszolgálat hivatalosan közli: hogy megszervezték azokat az első munkaszolgálatokat, amelyeknek tagjai saját elhatározásukból indulnak Németországba és Északfranciaországba munkát vállalni. Ezekre a munkaszolgálatokra jelentkezhet minden egészséges flamand 16—20 éves életkor között. A birodalmi főbiztos felhívta a flamand egyetem hallgatókat, hogy szünetük alatt vállaljanak önként csoport- és osztályvezetői állást ezeknél a Németországba és Északfranciaországba induló munkaszolgálatoknál.

ANKARA. A török parlament mai ülésén a honvédelem és az ország fellegyverzésének céljaira 64 millió török lira rendkívüli hitelt szavazott meg.

RÓMA. (Rador.) Az olasz főhadiszállás ma hozsájtotta ki a nyugati hadjárat második számú veszteséglisztáját. Eszerint 31 tiszt, altiszt és katonai hős halált a nyugati fronton. A lista kiegészítő részében azokról a veszteségekről emlékszik meg amelyek a kirenajkai fronton július 15-ig bezárólag érték az olasz haderőt, amely az olasz nemzettel együtt a legmagasabb kegyelettel gondol a haza védelmében elesett hősökre.

WASHINGTON. Washingtoni politikai körök megállapítják, hogy az interamerikai kongresszusnak az a határozata, mely mandátum alá akarja helyezni az európai hatalmaknak az amerikai kontinensen levő gyarmatait, nem vonatkozik azokra a területekre, melyek a francia kormány uralma alatt állnak. Amerikai beavatott körök véleménye szerint nem vonható kétségbe a francia állam és kormány önállósága és függetlensége, dacára annak, hogy Franciaország egy tekintélyes része idegen megszállás alatt áll. A Fehér Ház hivatalos körében egyébként már tisztázottnak mutatkozik Amerika és a jelenlegi francia kormány helyzete, mert Bullit nagykövét és Roosevelt tanácskozása során az az álláspont alakult ki, hogy semmi akadály nincs annak, hogy Bullit, mint az USA nagykövete visszatérhessen a Pétain-kormány mellé.